

SLOVENSKI NAROD

Izba vsak dan popoldne, izvezmi nedelje in praznika. — Inzerati do 30 pett a Din 2.—, do 100 vrt Din 2.50, od 100 do 300 vrt a Din 3.—, večji inzerati pett vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisat se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knašičeva ulica št. 5 Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190. NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

KAJ HOČE NEMČIJA?

Komentarji o sestanku v Chequersu — Francosko mnenje o skupni akciji za gospodarsko obnovo Evrope — Amerika proti zmanjšanju vojnih dolgov

London, 6. junija. AA. V Southamptonu sta včeraj popoldne prispela z angleškimi rušilec državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister Curtius, ki so ju sprejele lokalne oblasti. Gosta sta prispela popoldne v London, kjer sta ju na postaji pozdravila ministri predsednik Macdonald in zunanji minister Henderson.

Kancelar Brüning je dopisniku »Reuterja« v Southamptonu izjavil, da je prišel v Anglijo brez določene programa in da bo prijateljsko razpravljaj z angleškimi državni o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Nadalje je izrazil svoje zadovoljstvo nad ljubeznivim sprejemom in izjavil, da bo razpravljaj z Macdonaldom in Hendersonom v glavnem o svetovni gospodarski krizi in o razorožitvenem problemu. Končno je izrazil mnenje, da je najboljša pot za rešitev teh problemov svobodna izmenjava mnenj.

Berlin, 6. junija. AA. V političnih in finančnih krogih nemške prestolnice je bil z začudenjem sprejet članek, ki ga je objavil Daily Herald na dan prihoda nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjskega ministra dr. Curtiusa v London. List je namreč objavil debelo tiskan članek pod naslovom »Ali bo Nemčija proglasila bankrot?« Pisec tega članka vprašuje, kaj bo storila Nemčija sprito svojih gospodarskih težkoč, ali bo z reparacijskimi datjavami odpovedala tudi obrestna plačila svojih zunanjskih posojil.

Berlinski finančni in politični krogi izjavljajo, da v Nemčiji nihče ne misli na državni bankrot in opozarjajo na opetovane izjave članov državne vlade in predsednika nemške Narodne banke, da reparacijske datjave nimajo nikake zveze z zasebnimi posojili. Nemčija zahteva moratorij za Youngove reparacije le, da si olajša svoj notranji gospodarski položaj in da si s tem omogoči nadaljnjo redno odplačevanje svojih zasebnih zunanjskih posojil.

Pariz, 6. junija. Francoski listi se obširno bavijo o sestankom angleških in nemških državnikov v Chequersu.

»Petit Journal« piše med drugim: Anglija in Nemčija imata v enaki meri interes, da proučita vzroke gospodarske krize in možnost olajšav v gospodarski stiski. Te olajšave se morejo doseči samo na dva načina, a skupno evropsko politiko proti Rusiji, da se urede gospodarski odnošaji med Evropo in Rusijo, in s skupno demaršo v Washingtonu zaradi poizkusa, ali bi se ne dale Zedinjene države pod vplivom ameriške gospodarske krize prepovoriti, da bi pristale na revizijo vojnih dolgov ali pa vsaj na splošen moratorij plačil. Za oba načina so upanja majhna.

Socialistični »Populaire« piše: Očividno je, da Nemčija v današnjih razmerah in

pod pritiskom gospodarske krize ne more izvrševati obveznosti Youngovega načrta. Zato je treba upati, da se bo v Chequersu posrečilo določiti program in metode, po katerih bo Franciji, Italiji in Zedinjenim državam omogočeno rešiti skupno z Anglijo in Nemčijo problem politične in gospodarske krize v Nemčiji, ki zbujajo skrb.

Washington, 6. junija. d. Po izjavah oficijelnih krogov smatra ameriška vlada ostanek angleških in nemških državnikov v Chequersu kot popolnoma zaseben razgovor. Kljub temu posveča tej konferenci veliko zanimanje, ker bo ne glede na njen potek imela znanen vpliv na zunanje-politični razvoj v prihodnjih mesecih.

Washington, 6. junija. Iz okolice zunanjskega ministristva se je zvedelo, da Ameriška noče ničesar slišati, da bi se kakorkoli načelo vprašanje vojnih dolgov ali reparacij. Moratorij je za Ameriko v sedanjih gospodarskih krizi nesprejemljiv. Vsekakor bi bila pripravljena razpravljati o zmanjšanju anuitet ali delni novi ureditvi plačil pri čemer pa o izpremembi, končne vsote ne bi smelo biti govora. Razgovori v Chequersu za Ameriko niso v nobenem pogledu obvezni.

Francoski kapital za obnovo Evrope

Zanimiva debata v francoskem parlamentu o sodelovanju Francije pri gospodarski sanaciji Evrope

Pariz, 6. junija. Zbornica se je bavila včeraj z več interpelacijami o finan. in gospodarskih vprašanjih, kakor tudi o zunanji politiki. Poslanec Maginotove skupine Gygnoix je utemeljeval svojo interpelacijo o sodelovanju francoskega kapitala pri finančni obnovi Evrope. Izjavil je, da mora sicer Francija sodelovati pri obnovi Evrope, vendar pa ta finančna pomoč ne sme biti v škodo lastnega gospodarstva držav ki tudi po svojih močeh zadostno podpirajo skupno delo in prizadevanje za utrditev miru. Prav sedaj se mnogo govori o mednarodnem posojilu Nemčiji. Nihče ne bo odobral, da bi nem. gospodarstvo dobilo sedaj nov francoski kapital. ki se ga Nemčija lahko poslužuje za to, da bi konkurirala Franciji.

Pariz, 6. junija. AA. »Echo de Paris« piše

da stane nakupovanje žita v Jugoslaviji in Rumuniji Francijo zaradi velike razlike v ceni 150 milijonov frankov na leto, vendar pa mora Francija kupovati evropsko žito v teh državah, ker bi sicer nastala druga škoda, ki bi utegnila biti še večja.

Pariz, 6. junija. AA. Na četrtkovi seji devetorice strokovnjakov odbora mednarodne agrarne hipotekarne banke so razpravljali o vraščanju, kako naj se razdeji osnovna glavnica med države podpisnice.

Pariz, 6. junija. AA. Posebni odbor za vraščanja mednarodnih agrarnih hipotekarnih kreditov se je sestal, da razpravlja o modalitetah vpisa akcijskega kapitala tega kreditnega zavoda. Kot delničarsko glavnico je treba po ženevskem sporazumu vpisati vsoto 5 milijonov dolarjev (280 milijonov Din).

Nesreča ministra Balba

Rim, 6. junija. AA. Uradni komunikacije pravijo: Po končanem pregledu letalskih naprav v Neapolju je minister za letalstvo general Balbo dal znamenje za povratek v Rim. Vodno letalo, ki ga je upravljal sam, pa se ni hotelo dvigniti in je z veliko brzino padlo v vodo. Očividno je bilo letalo pri pristanku zadelo ob trd predmet, tako da je bilo že pred odletom poškodovano. General Balbo in njegov spremljevalec major Cagna sta bila z letalom hipoma pod vodo. Po dolgem naporu sta se rešila iz letala in splavala na površino. Tu sta se prišla za polomljeni krili letala, nakar so ju rešili. General Balbo je bil ranjen na obrazu, na prsni in po nogah. Po zdravniškem pregledu in jih tudi prejele. Razprava se v Rim in takoj poročal predsedniku vlade o nesreči.

Dr. Strafelho odpoklican

Dunaj, 6. junija. Ministrski svet je snočič sklenil, da ugoditi zahtevi glavnega odbora parlamenta in da pozove predsednika avstrijskih zveznih železnic dr. Strafelho, naj poda ostavko.

Ponarejanje maturitetnih spričeval

Budimpešta, 6. junija. Sodni senat se je bavil včeraj z zadevo ravnatelja javne trgovske šole Edvina Rödgerja, ki je bil pred tremi leti zapleten v mučen škandal. Odkrili so namreč, da je za honorar prodajal zrelotna spričevala, na podlagi katerih se je moglo mnogo oseb lepo plasirati v javnem življenju. Preiskava je trajala tri leta. Sedaj je bilo sklenjeno, da se uvede kazensko postopanje proti 194 oseb, ki so zahtevale ponarejena zrelotna spričevala in jih tudi prejele. Razprava se bo vršila v poletju.

Krvav zločin gimnazijca v Ruščuku

Sofija, 6. junija. Včeraj dopoldne se je v Ruščuku odigrala krvava drama. Gimnazijec Dragelov je vdrl v učno sobo ter rani učiteljsko z bodalom. Prizadel ji je šest sunkov. Nato je potegnil revolver ter skušal streljati na prijatelja ravnatelja zavoda, vendar pa je orožje odpovedalo. Ko mu je skušal neki učitelj izrgati orožje, se je revolver sprožil in je krogla ranila nakega učenca. Dragelov je nato zagnal revolver proč, kakor tudi svoj nož, s katerim je učitelju prizadel dve smrtno nevarni poškodbi. Stanje ranjenec je brezupno. Napadalec je po dejanju skušal pobegniti, vendar pa so ga prijeli in so ga le s težavo obvladali.

Bivši kralj Hedžasa umri

Jeruzalem, 6. junija. AA. Bivši hedžaski kralj Husein je umrl v Ammanu v 75. letu starosti. Pokojnik je oče sedanjega iraškega kralja Fejsala in transjordankega emirja Abdulaha. Med svetovno vojno se je ločil od Turčije in ustanovil samostojno kraljevino Hedžasa, kasneje pa ga je prepodil sedanji hedžaski kralj Ibn Saud.

NOGAVICE z ŽIGOM

Iz državne službe

Beograd, 6. junija. »Službene novine« objavljajo ukaz, s katerim je za banskega svetnika pri okrož. inspektoratu v Mariboru imenovan dr. Ivo Poljanec, doslej sreski načelnik v Crnojliju, za sreskega načelnika v Crnojliju pa dr. Mato Suhač, doslej sreski načelnik na Rabu.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 6. junija.

Ko je včeraj zjutraj okrog 6. posestnik Adolf Hostnik, stanujoč na Sv. Jerneja cesti 1, stopil v svoj hlev, je presenečen opazil, da kleči pri postelji in se ne gane delavec Matija Pišek, ki je stalno prenočeval v hlevu. Stopil je bliže, pogledal Pišku v obraz in opazil, da je mrtev. Obvestil je o tem stražnico v Šiški, ta pa policijsko upravo. Policijski zdravnik dr. Avramovič je ugotovil, da je Pišek najbrž podlegel zastrupljenju z alkoholom kot posledici preobilo zavzete pijače. Stražnik Kurat je izpovedal, da je videl v četrtek okrog 23. Piška ko se je majal po Sv. Jerneja cesti proti domu. Kurat ga je videl že večkrat vinjenega, to pot se mu je zdel pa pošteno čez mero natrkan.

Pokojni Pišek je bil rojen 4. februarja 1873 v Sv. Lovrenca na Dravskem polju, pristopen pa je bil v Ljubljano. Bil je oženjen. Njegovo truplo so na odredbo policijskega zdravnika po komisijonelnem ogledu prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Težka nesreča se je včeraj dopolne okrog pol 11. pripetila na Gosposvetski cesti. Tam je bila poveljena 85letna zasebnica Marija Savinšek iz Rožne doline. Vest, da jo je podrl neki avtomobilist, ni točna, pač pa je res, da je Savinškovo podrl mesarski pomočnik Alojzij Škufca, ki je z lahkim enovprežnim vozom precej naglo drvel po Gosposvetski cesti. Savinškova je hotela na križišču Gosposvetske ceste in Knezeve ulice prekorati cesto. Škufca se za staro ženo ni zmenil, temveč je dirjal naprej. Pred Evropo ga je pa ustavil službojoči stražnik. Kakor izpovedujejo očitvidi, je nesrečo zakrivil v glavni meri Škufca.

Na Dunajski cesti je včeraj neki voznik povozil tudi 72letno Marjeto Avsecove, ki je dobila poškodbe po rokah in nogah ter so jo morali prepeljati v bolnico. V četrtek sta izbruhla kar dva požara, eden na Glincah, drugi pa v šišenskem gozdu. Okrog 18. je nastal ogenj na šišenskem hribu na parceli, ki je last Knezovih dedičev, ogenj je zavzel precejšen obseg in uničil mnogo mladih dreves. Škoda je precejšnija. Drug požar je nastal okrog 22.30 v poslopju mizarske zadruge na Glincah, vendar gasilec ni bilo treba stopiti v akcijo, ker so že domači sami pogasili ogenj. Škoda ni velika.

Policiji je bilo prijavljenih včeraj več tatvin. Hlapcu Antomu Klemenčiču je nekdo iz levega na Poljanski cesti 49 včeraj zjutraj odnesel skoro novo obleko vredno 550 Din. Klemenčič je ugotovil, da mu je obleko ukradel brezposelni pomočnik Karol Slak, ki mu je v zameno pustil svojo staro obrabljeno. — Mesarju Albinu Hamu je nekdo včeraj okrog 20. izpred Lesjakove gostilne na Masarykovi cesti odpeljal 600 Din vredno kolo. Gostilničarki Emiliji Mahnič, stanujoči na Tržaški cesti 3 je nekdo iz gostilne odnesel 200 Din in nekaj drugih stvari.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA. Devize: Amsterdam 2276, Berlin 13.2475, Bruselj 7.8778, Budimpešta 9.57.7, Carih 1096.8, Dunaj 794.64, London 275.25, Newyork 56.455, Pariz 222.56, Praga 17.54, Trst 296.03.

Razprava o carinski uniji v Haagu

Mednarodno razsodišče v Haagu je pozvalo prizadete države, naj predložijo svoja mnenja o avstrijsko - nemški carinski uniji

Dunaj, 6. junija. Stalno mednarodno razsodišče v Haagu je sporočilo avstrijski vladi, da je bilo pozvano od sveta Društva narodov, naj nujno izreče svoje pravno mnenje, v koliko je v skladu nemško-avstrijski protokol od 19. marca 1931 z določbami čl. 88 saintgermanske pogodbe in s prvim ženevskim protokolom od 4. oktobra 1922. Po odredbi predsednika mednarodnega razsodišča od 27. maja 1931 so vse države, ki so vezane na saintgermansko pogodbo ali prvi ženevski protokol, kakor tudi signaturne države nemško-avstrijskega protokola od 19. marca 1931 upravičene predložiti mednarodnemu razsodišču o tej zadevi svoje izjave. Te države so bile povabljene, naj pismeno najkasneje do 1. julija 1931 obrazložijo mednarodnemu razsodišču svoje naziranje. Dr-

žave, ki se bodo odzvale temu pozivu, so upravičene pojasniti svoje stališče o pravnem položaju tudi med razpravo, ki se bo bržkone pričela že 20. julija.

Avstrijska vlada je sporočila mednarodnemu razsodišču v Haagu, da bo poslala svojo pismeno izjavo v določenem roku in da bo tudi pri razpravi obrazložila svoje naziranje. Za svojega zastopnika je imenovala rednega profesorja na univerzi v Bonnu ter honorarnega profesorja na univerzi v Berlinu dr. Erika Kaufmanna.

Berlin, 6. junija. Državna vlada je imenovala za svojega zastopnika pri razpravi mednarodnega razsodišča o nemško-avstrijski uniji univ. prof. dr. Viktorja Bruns, direktorja inštituta za inozemsko javno pravo in mednarodno pravo v Berlinu.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Beograd, 6. junija. Jutri zjutraj odpotuje na Dunaj naša delegacija za nadaljevanje trgovinskih pogajanj z Avstrijo, ki so se nedavno vršila v Beogradu. Šef delegacije je univ. prof. dr. Milan Todorović, člani pa načelnik ministristva za kmetijstvo Velimir Stojković, svetnik v ministristvu za trgovino dr. Milan Lazarevič in svetnik v ministristvu za finance Peter Borisavljevič. Kakor znano, poteče trgovinska pogodba z Avstrijo 1. julija letos, ker jo je Avstrija nedavno odpovedala.

Otvoritev rumunskega parlamenta

Bukarešta, 6. junija. Otvoritvena seja novoizvoljenega parlamenta bo dne 15. junija. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, namerava vlada pustiti parlament samo dva tedna zasediti, opozicijske stranke, posebno narodna kmetiška stranka, pa nameravajo otvoriti izbrano debalo o volilnih zlorabah, da bi s tem prisilile vlado k podaljšanju zasedanja.

Bukarešta, 6. junija. V ponedeljek dne 8. t. m. bodo v Rumuniji slovesno proslavili obletnico povratka kralja Karola v Rumunijo. Uradni in trgovine bodo zaprte. V šolah bodo predavanja o življenju in delu kralja Karola. Odboru za proslavo predsednje zveza rezervnih oficirjev. Kralj bo na ta dan izdal večjo amnestijo za politične kazence.

Pred razpustom madžarskega parlamenta

Budimpešta, 6. junija. Sedaj se uradno potrjuje, da je za danes pričakovati razpust spomladi 1. 1926 izvoljenega madžarskega parlamenta. Oficijozni »Sorsai Ujsaga« poroča, da je državni upravitelj sklenil, da bo razpustil zbornico še pred potekom njene petletne zakonite dobe. Nove volitve se bodo vršile med 27. junijem in 5. julijem, nakar bo novi parlament najbrže že sredi julija sklican zaradi konstituiranja. Kakor zagotavlja listi, se bodo vsi ministri razen finančnega ministra Weckerleja zopet potegovali za mandate. V Budimpešti sta demokratska in liberalna stranka sklenili volilno zvezo.

Komunistični proces v Rimu

Rim, 6. junija. Včeraj se je pričela pred posebnim sodiščem za zaščito države razprava proti komunističnim teroristom, ki so obtoženi soudeležbe pri atentatu na trgu Julija Cezarja v Milanu ob otvoritvi milankega volosneja v aprilu 1. 1928. Kakor znano, je eksploziviral takrat peklenški stroj, ki je bil montiran pod svetiljko, pri čemer je bilo 20 oseb ubitih, 23 pa ranjenih. Atentat je bil namenjen italijanskemu kralju, ki bi bil moral priti nekaj minut pozneje na mesto. Današnji obtoženci so bili v zvezi s teroristi in so obdolženi soudeležbe pri atentatu.

Volitve v špansko ustavodajno skupščino

Začasna vlada je razpisala volitve za 28. junija, ustavodajna skupščina pa se sestane 14. julija

Madrid, 6. junija. Uradni list je objavil odlok, podpisano od vseh članov vlade, o sklicanju Narodne skupščine za dan 14. julija. Kakor hitro se bo sestala Narodna skupščina, bo sedanja začasna republikanska vlada odstopila, pričakuje pa se, da bo Narodna skupščina pooblastila sedanjo vlado za nadaljnjo vodstvo državnih poslov. Po poročilu predsednika vlade Zamore o dosežanjem delu vlade bo Narodna skupščina izvolila za častnega predsednika republike, ki bo obenem zaenkrat tudi predsednik vlade. Ker se je že pričela volilna propaganda, je bila ukinjena prepoved nekaterih listov. Kakor znano, sta bila v Madridu prepovedana monarhistični list »ABC« in radikalni list »Mundo Obreros«.

same zbornice in ki se voli na podlagi direktne in splošne volilne pravice, sestane 14. julija z namenom, da organizira republikanski režim. Čl. 2. pravi, da ima ustavodajna skupščina najobsežnejša ustavna in zakonodajna pooblastila in da ji bo začasna vlada odstopila svojo oblast. Do uveljavljenja nove ustave bo ustavodajna skupščina imenovala začasnega državnega predsednika. Člen 3. določa kot dan volitev 28. junij, dan morebitnih ožjih volitev pa 5. julij. Ministrski svet se je na svoji seji v sredo, na katerem je odobril omenjeni odlok, bavil tudi z obtožbami proti bivši vladni diktaturi, vendar pa je sklenil, da je vrhovno špansko sodišče nepristojno, predložiti načrt obtožbe ustavodajni skupščini.

Madrid, 6. junija. Dasi je vrhovni državni tožilec obtožil ministre Primo de Riverove diktature, pa vseeno o tej obtožbi še sklepal parlament.

Kako se godi delavstvu v Rusiji

Reforma delavske zakonodaje — Strogi ukrepi za povečanje delovne discipline

Moskva, 6. junija. Sovjetska vlada je sklenila izvesti znatne izpremembe v dosednji delavski zakonodaji. Nove odredbe imajo namen dvigniti delovno disciplino in povečati delovne uspehe. Posebno pomembna je odločba, da bodo delavci v bodoče osebno odgovorni za lastno tovarn, za stroje, orodje in razne druge predmete, in da bodo morali povzročeno škodo povrniti. Nadaljne določbe imajo namen doseči, da bi se delovni čas res po-

polnoma izkoriščal. Zato bodo v bodoče meze izplačevali izven delovnega časa. Važno je nadalje, da se bodo smeli delavci po odredbi vodstva tovarne uporabljati tudi za druga dela, kakor so jim bila prvotno odkazana. Razen tega se bodo smeli dodeliti tudi k delu v drugih tovarnah. Odlokitev take premešitve brez tehtnega vzroka se bo kazovalo kot kršitev delovne discipline.

Plenarna seja zbornice za TOI Gospodarski položaj na področju zbornice se od lani ni bistveno izpremenil

Ljubljana, 6. junija.
Kmalu po 10. uri je predsednik ZTOI g. Ivan Jelačina ml. otvoril plenarno sejo, pozdravil člane ter konstatiral sklepčnost. Predno je pa prešel na dnevni red, se je z globoko občutenimi besedami spomnil smrti člana zbornice g. Ivana Kregarja, ki je bil član Zbornice od 1902 do 1926, njen podpredsednik pa v letih 1910 in 1911. Zborovalci so počastili spomin Ivana Kregarja s klici »slava!«.

Podpredsednik Ivan Ogrin je prečital odgovor na interpelacijo g. Rebeka in tovarišev o volitvah in Trgovsko zbornico ter izjavil, da jih smatra za pravilne, ker je bilo vse poslovanje pri volitvah pod uradno kontrolo.

Zbornični svetnik Rebek izjavlja, da smatra odgovor za točen, češ da proti volitvi v interpelaciji sploh niso ugovarjali, pač pa proti sestavi zbornice, ki se je izvršila pod vplivom strankarskih bojev, da obrne in trgovske organizacije v njej nimajo pravega zastopstva.

Predsedstveno poročilo

Zbornični predsednik g. Ivan Jelačina je poročal o delovanju zbornice od 30. decembra 1930 do 6. junija 1931. Omenjal je dva razveseljiva in važna dogodka, ki navdajata gospodarske kroge z optimizmom in zaupanjem v bodočnost, namreč stabilizacijsko posojilo in zakon o stabilizaciji dinarja. Podrobno je navajal vse blagodejne posledice teh važnih dogodkov, potem je pa prešel na gospodarski položaj zborničnega področja, ki se v preteklem polletju napram lanskemu letu ni bistveno izpremenil. V nastalem položaju je bil edini izhod, da se v čim večjem obsegu organizirajo javna dela, ki so v dravski banovini, izveniši Ljubljano, zelo skromna. Posebno pogrešamo v resoru železniške uprave potrebne kredite za njuna obnova, razširjevalna in preureditvena dela. Del inozemskega posojila se bo porabil za financiranje javnih del in zato smatra predsednik za svojo dolžnost zaprositi kr. vlado, da pri sestavi programa za izvedbo javnih del upošteva naše najne prometne potrebe.

Nekoliko boljši kakor pri železnicah je položaj poštnege resora. Vedno bolj prebete pa postaja vprašanje našega cestnega prometa. Modernizacija uprave cestnega omrežja in preureditev vozlišč za motorni promet v naši banovini ne napreduje tako, kakor bi zahtevali naši interesi tujeskega prometa. Vprašanje nosnejše in enotne ureditve cestnih finančnih postavk vedno bolj neodložljivo. Poleg cestnih določen pobirajo banovina in občine tudi odškodnino za kuluk. Zbornica si je že od nekdaj prizadevala, da se breme kuluka prilagodi danim prilikam in kolikor mogoče omili. Posrečilo se je doseči, da se jemlje za podlago kuluka samo osnovni davek, ne pa tudi dopolnilni. Poleg omenjenih zadev poslovne kroge tudi še posebno pobiranje izrednega prispevka za posebno uporabo cest. Ti prispevki se pobirajo od vseh industrijcev brez razlike, od trgovcev in obrtnikov pa tedaj, če pretega njihovo blago na promet 52 ton letno. Za zadovoljstvo smo zabeležili vest, da se bodo po dolgotrajnih pripravah končno letos pričela graditi poslopja za carinarnice v Ljubljani, pa Jesenicah, na Raketu in Dravogradu in v Kotoribi in za obmejne carinske stražarnice na glavnih obmejnih prehodih napram Italiji, Avstriji in Madžarski. Državni proračun je ostal skoraj na isti višini, kakor je bil prejšnja leta. Banovinski proračun je v izdatkih za javno upravo za 20 milijonov manjši, zato so pa za banovinski podjetja predvidene znatno večje vsote. V novem finančnem zakonu je ustreženo davni zahtevi zbornice, da se zniža izmera davnice, ki se je znižala od 50 na 20 % predpisanih neposrednih davkov.

Zbornični urad je bil v letošnjem letu intenzivno zaposlen. Sestavljen je bil na podlagi večmesnih anket obsejni material za sestavo tarife za prometni davek, paralelno z reformo poslovnega davka je pa zbornica intenzivno nadaljevala delo na načrtu zakona za reformo socialnega zavarovanja. Razširjenje zavarovanja bo povzročilo gospodarstvu najmanj za 100 milijonov novih bremen, s 1. januarjem so stopile v veljavo nove tablice opaznosti za zavarovanje proti nesgodam. Zbornica je dosegla, da se tabele revidirajo. Socialne datjave v dravski banovini so dosegle globalno skoraj vsoto 100 milijonov Din. V začetku marca se je vršila v Beogradu konferenca o krizi šumske industrije in trgovine z lesom. Zbornica je porabila to priliko, da je živo predložila konferenci težko stanje te važne panoge gospodarstva v dravski banovini. Že od novega leta se zbornica intenzivno bavi tudi s pripravami za trgovinska pogajanja s tujimi državami. S češkoslovaško so bila pogajanja koncem marea uspešno zaključena, v začetku aprila so se pričela preliminarne pogajanja z Avstrijo, ki je nam odpovedala trgovinsko pogodbo iz leta 1926, pripravljajo se pa trgovinska pogajanja z Nemčijo in Italijo.

Predsednik je omenil tudi carinsko unijo med Avstrijo in Nemčijo, ki za naše gospodarstvo nikakor ni sprejemljiva, končno pa še agitacijo, ki se je začela razvijati med našim obrtništvom za ločene zbornice. Zbornica preserno pojmuje zakonite dolžnosti varovanja gospodarske solidarnosti, da bi se mogla spuščati v pitko osebno polemiko.

Po poročilu čestita predsednik tajniku g. Ivanu Mohoriču, ki ga je prezident Češkoslovaške republike za uspešno sodelovanje pri konferencah odlikoval s visokim redom, kar sprejeto zborovalci s aplavzom na znanje. Nako govori predsednik občirneje o zborovanju obrtnikov, ki se ga je udeležil sam z nekaterimi člani zbornice, prišel je pa namj tudi g. Stojanović iz Beograda. Predsednik je poročal o svojem nastopu na tem zborovanju in izjavil, naj se obrtniki iz južnih dežel ne mešajo v naše zadeve, ker je naša zbornica ogromno žrtvovala za obrtnike, češar pa obrtniki iz Srbije nikakor ne morejo dokazati. Kdor dela proti skupnosti zbornic, naj nosi tudi odgovornost za težke posledice. Izvajanja z. predsednika o tem vprašanju je zbornica sprejela z velikim odobravanjem in aplavzom.

Nadalje je poročal predsednik, da je vlada odobrila pri Državni hipotekarni banki najetje posojila v znesku okrog 4 in pol milijona dinarjev za stavbo Trgovske akademije v Ljubljani, ter konstatira svoje veselje, da je Zbornica končno po 10-letnem trudopolnem delu prišla k ugodnemu cilju.

Svetnik Ložar poročila

O reviziji zborničnih računov za leto 1930 in o skratkaciji blagajne ter prečita izjavo preglednikov ter konstatira pravilnost vknjižb in predloženega obračuna za leto 1930, iz katerega posemamo: V blagajni je gotovine 9759 Din. Posamezni zakladi ob koncu 1930 so razpolagali z vsotami in sicer: Zbornični 5,417,411 Din, pokojniški 2,265,330, za onemogie bivše obrtnike 23 Din, za višjo trgovsko šolo oz. trgovsko akademijo 459,789 Din, za nastave in druge gospodarske naprave 204,371 Din, za volitve 160,616 Din, pri pomožnem kreditnem fondu za malo trgovino in obrt 14,484 Din, za izdajo učnih knjig 37,207, za obnovitev centralne kurjave 101,914, za zbirko narodopisnega in umetno obrtnega značaja 60,585, za zavod za pospeševanje obrti 521,851 in za pospeševanje industrije 15,500. Zbornica je račun odobrila in izrekla absolutiraj generalnemu tajniku dr. Windischerju.

Konzulent Žagar je podal obširno poročilo

O poslovem davku in poročal o najnovejših informacijah o tej zadevi, ki jih je pravkar prinesel iz Beograda. Poročal je o glavnih pritožbah proti posameznim določilom zakona in o predlogih za izpremembo tarife. Finančna uprava, kakor kažejo konference, ki se pravkar vrše, je pripravljena upoštevati trdote in ostrine glede vseh tarifnih postavk, pri katerih se s konkretnimi računi in preračuni dokazuje, da obremenitev ne ustreza konkretnim razmeram. Važno in interesantno poročilo je zbornica sprejela z največjo pohvalo.

O krošnjarstvu in detajlnem potovanju

O nezakonitosti, ki se vršijo pri tej vrsti kupčevanja, kakor tudi o posledicah takega kupčevanja za nastajene trgovce, obrtnike in konsumente je obširno poročal tajnik dr. Ivan Pless. Če je postavila zbornica to vprašanje ponovno na dnevni red plenuma, je to znamenje, da so nedopustnosti pri krošnjarstvu in detajlnem potovanju zavzele tak obseg, da je odpomoč nujno potrebna. Krošnjarjenje z manufakturno robo je postalo pri nas reden pojav. V manufakturi in galanteriji so nastajene trgovce na deželi in periferiji mest skoraj popolnoma izpodrinili. Uvrstitev krošnjarjev v drugo davčno skupino s pavšalnimi davki, kom v iznosu 60 Din pomenja znatno favoriziranje napram malemu trgovcu. Pri zasluzku 12,000 Din letno in 150% avtonomnih določen plačuje krošnjar 60 Din davka in 90 Din na dokladih, skupaj torej 150 Din, dočim plača mali trgovec pri istem zasluzku 1200 Din osnovnega davka, 300 Din dopolnilnega, 1800 Din na 150% avtonomnih določen, torej skupaj 3300 Din. Po sestavljeni statistiki je bilo v letu 1930 vidiranih krošnjarjskih knjižic pri ereskem načelstvu ljubljanskem 577, pri mestnem in obeh ereskih načelstvih v Mariboru 173, pri ereskem načelstvu v Ptuj 135, Brežicah 126, Krškem 113, v mestu Celju 101, Konjicah 97 i. t. d. Sumljivi tipi se pri svojih sponih ne javljajo. Določila o odpiranju in zapiranju se ne vpoštejajo. Tudi prepovedano detajlno potovanje od hiše do hiše do hiše zavzema vedno večji obseg. Poslušajo se ga inozemski, pa tudi domači potniki. Iz savske banovine prihajajo številni potniki, ki ponujajo manufakturno od hiše do hiše. Pri ugotovitvi kršitev so globo premijske. Predpisi postajajo zato iluzorni. Po južni Srbiji se klatijo potniki, ki zbirajo naročila in sprejemajo prodajne za ljubljanske trdnice, ki sploh ne obstojajo. Tako početje ima poleg materijskih škod za konsumente, tudi najtežje posledice za dobro ime in ugled našega trgovstva. Določila o izdajanju legitimacij je treba poostriži. V letu 1930 je bilo izdanih 863 potniških legitimacij, dočim imamo v Sloveniji jedva 150 potniških potnikov in zastopnikov. Od referenca stavljeni predlogi so bili soglasno sprejeti.

Dr. Plessovo poročilo je bilo sprejeto z aplavzom.

Sledilo je zelo zanimivo obširno in aktualno poročilo zborničnega tajnika g. Ivana Mohoriča

O trgovinskih pogodbah Najprej obravnava pogodbo trgovinsko pogodbo s Češkoslovaško, potem z Avstrijo in Italijo, končno pa z Nemčijo. Zaradi po-

manjkajočega prostora se v podrobnosti tega temeljito masnovanega in strokovno sestavljenega poročila žal danes ne moramo spuščati. Poročilo je bilo sprejeto s spontanim odobravanjem.

Po poročilu tajnika Mohoriča predlaga svetnik Avsenek, da se zbornica zavezane za novelizacijo carinske tarife, kar zbornica soglasno sprejme.

Zbornični tajnik dr. Pretnar je poročal

O obrtovanju brez obrtne pravice

Po njegovem izčrpnem poročilu je bil sprejet sklep, da se ukrene vse potrebno na merodajnih mestih, da se sušmarstvo z naj-energicnejšimi ukrepi čim bolj omeji. Sušmarstvo na drobno na deželi, ki gre v tisoče, in na debelo pod krinko d. z. o. z. zadrug, fingiranih podružnic in navidezno tovarn je treba z vsemi sredstvi pobijati.

Poročilo

O poslovanju Zavoda za pospeševanje obrti

od 1. januarja do 31. maja tekučega leta je podal zbornični podpredsednik gospod Ogrin. Stroški zavoda so znašali 254.863 dinarjev 9 para, dohodki pa 22.569.50 Din, stanje vlog je izkazalo 31. maja 325.614 dinarjev.

Svetnik Lenarčič je govoril o

o zvezli Slovenije z morjem

čes, da je sedaj nastopil zaradi našega stabilizacijskega posojila ugoden moment za izvedbo železnice ter predlagal, naj zbornica sklene naprositi vlado, da v gradbeni program del, ki se bodo financirala s ravnokar najetim inozemskim posojilom, sprejme prvstveno predvsem gradbo železniške zveze Kočevje - sušaska proga. Predlog je zbornica sprejela soglasno. Nadalje se je pečal g. Lenarčič obširno še z vprašanjem stabilizacijskega posojila in s oddajanjem raznih državnih in banovinskih dobav, končno pa s dejatvami z zavarovanjem delavcev, ki niso v nobenem razmerju s dobljenimi podporami.

Predsednik Jelačina pravi, da moramo biti glede stabilizacijskega posojila zadovoljni, kako se pa porabi, bo pa pokazala bodočnost.

Samostojni predlogi

Za jačanje poslovne morale in kredita

Predlog zborničnega podpredsednika L. Brudermana

V smislu § 4. odstavka 6 zakona o prisilni ponovni izven stečajne sme dolžnik ponuditi upnikom 40% plačila z rokom plačanja v enem letu, 50% z rokom plačanja v letu in pol. Praksa je pokazala, da so ti odstotki tako nizki, da upravi vabijo k izgravanju zakona. V resnici se zakon izkorišča v taki meri, da je postal skoro iluzoren. Številno sodno prijavljene insolvence in prisilne poravnave izven stečaja se zlasti v področju naše zbornice baš spričo premkzo določenega poravnavega odstotka tako množijo, da v prav nevarni meri ogrožajo poslovno moralo in kredit. Zlasti pri nas, kjer so le redki trgovci, ki obratujejo z lastnimi sredstvi, je jačanje kredita neobhodno potrebno, kajti zaupanje v močan kredit je predpogoja za razvoj trgovine in industrije. Ako se v takih razmerah kredit izpodkopava, je vsak gospodarski napredok onemogočen.

Zakon ne sme nuditi prilike za zlorabe in izkoriščanja, ampak v pomoč bi moral biti samo onemu, ki je po sili razmer prišel v težavo, da se more z sorazmerno majhnimi žrtvami upnikov rešiti. Praksa je pa pokazala, da zakon tega namena ne more doseči. Zato moramo z ozirom na stalni porast številna poravnave izven konkurza — saj je Dravska banovina v tem oziru dosegla žal že tretje mesto v državi — in z ozirom na nevarnost, ki radi tega preti našemu kreditu in poslovni morali, zahtevati, da se zakon o prisilni poravnavi izven stečaja ukine, odnosno, da se minimalna kvota za poravnavo zviša na 75%.

V zmišlu soglasnega sklepa trgovskega odeska z dne 5. t. m. predlagam, slayna zbornica blagovoli skleniti, da se ministrtvstvu trgovine in industrije pošlje spomenica s predlogom, da se zakon o prisilni poravnavi izven stečaja ukine, odnosno, ako to ni mogoče, da se kvota od 40% zviša na 75%.

O elektrifikaciji brežiškega okraja

Zbornični član g. Andrej Kralj je vložil samostojni predlog o elektrifikaciji brežiškega okraja. Brežiški okraj in ostalo Posavje ima razmeroma jako lepo razvito obrt in industrijo. Tem gospodarskim panogam pa v znatni meri ovira razmah drage električna pogonska sila. Baneka uprava in njeni predstavniki osebno so že ponovno priznali nujno potrebo, da se razširi in izvrši elektrifikacija tudi na Posavje, osebno na brežiški okoliš. Tossadevno so nam bile dane že konkretne obljube z najmerodajnejšega mesta.

Ker je gospodarska kriza postala občutna, je s tem postala še posebno nujna pomoč za proizvodnjo kot je izvedbo elektrifikacije, ki bi znižala cene pogonski sil. Zato predlaga, da zbornica sklene podvzeti na mesodajnih mestih potrebne koške, da se objabljen elektrifikacija Posavja, osebno brežiškega okoliša, v okviru programa, ki ga je izdelala banska uprava, čim prej izvede.

Uvedba telefona pri davčnem uradu v Ljubljani

Zbornični član g. Jomež Ložar je vložil v imenu obrtnega odeska predlog glede

uvredbe telefona pri davčnem uradu mesta Ljubljana.

Mnogo nepotrebnega časa zaseda stranke, ki imajo operativni s davčnim uradom za mesto Ljubljano, ker morajo hoditi za vsako najmanjšo stvar na ta urad, da bi se v mnogih primerih dalo opraviti s kratkim telefonskim pogovorom. Tudi uslužbenstvo samo izgublja s pisanjem in dostavljanjem vabil ter osebni razgovori z vabljenimi strankami mnogo dragocenega časa, čemur bi se lahko tognico, ako posrove stranke telefonsko in dobi potrebni odgovor.

Kar so potrebo telefona uvideli že skoro vsi, tudi mnogo manjši uradi in ker v interesu strank in okuspektivnega uradovanja davčne uprave, se usojam na podlagi soglasnega sklepa seje obrtnega odeska z dne 5. junija t. l. predlagati, da zbornica posreduje na merodajnem mestu, da dobi telefon za obveščanje s strankami tudi davčni urad za mesto Ljubljana.

Omiljenje izterjave davkov

Zbornični član g. Ludovik Flor je vložil v imenu obrtnega odeska predlog za omiljenje izterjave davkov.

Davčne uprave so začele z vso strogoostjo izterjati davke. Težak gospodarski položaj vsled splošne gospodarske krize, pomanjkajna naročil, nezadostnega zasluzka in slabih plačnikov onemogoča mestnemu in podjetniškemu obrtništvu, da bi moglo redno in brez odlašanja izpolniti svoje davčne obveznosti. Sledijo rubeži in prisilne prodaje, kar žene obrtniki v obup. Saj nima sredstev niti za najnujnejše vsakdanje potrebe. Zato bi bilo nujno potrebno, da se izterjevalna praksa davčnih oblastev omili in dovolijo davčnim obvezancem vsaj primeren odlok.

Na podlagi soglasnega sklepa seje obrtnega odeska z dne 5. VI. 1931 predlagam, da zbornica sklene posredovati na merodajnih mestih, da se izterjevalna praksa davčnih oblastev omili in dovolijo davčnim obvezancem primeren odlok in olajšave pri plačilu davkov.

Za omiljenje vinogradniške krize

Samostojni predlog zborničnega člana Andreja Oseta: Visoka zbornica! Predlagam, naj se pobira trošarina še le od nastavljenega sode, ker je plačevanje trošarine v naprej na celo zalogo eden glavnih krivcev vinogradniške krize in krize gostilničarske obrti. Trošarina bi se na ta način brez državnih interesov pobirala takol, kakor hitro bi se uvedle takozvane revizijske knjige, ki jih vodijo do sedaj finančne kontrole po naredbi finančne direkcije v Ljubljani.

Za odpravo trošarinskih registrov

Samostojni predlog zborničnega člana Andreja Oseta: Visoka zbornica skleni naprositi finančno ministrtvo, da nemudoma ukine v naši banovini trošarinske registre, ki nikakor niso v stanu vršiti točno kontrolo pri razpeščevanju alkoholnih pijač. Zaradi njih pomanjkljivosti je tukajšnja finančna direkcija iz lastnega nagiba in v zaščito državnih interesov izdala svojim organom takozvane revizijske knjige, ki omogočajo točno kontrolo po državnih organih brez sodelovanja točilcev. Za slučaj, da se te revizijske knjige ne morejo — iz kateregakoli vzroka uvesti v ostalih pokrajinah, naj se za poskušnjo — brez registrov uvedejo vsaj v naši banovini, kjer se vrši kontrola že sedaj najbolj točno.

Za ukinitve takse na založne kletti

Samostojni predlog zborničnega člana Andreja Oseta: Visoka zbornica! Predlagam, da zbornica ukrene vse potrebno, da se ukine taksa na založne kletti, označene v taksnem zakonu v znesku letno 500 Din po tarifni postavki 214 in utemeļujem svoj predlog s tem, da bi se z ukinitvijo te visoke takse odločilo mnogo gostilničarjev, da si napravijo založno klet in se na ta način ognje plačevanju visoke trošarine naprej.

Zanimiva razstava

Ljubljana, 6. junija.

Zadnjih smo poročali o prav lepi in poučni higienski razstavi v posebnem paviljonu na velesojemu, ki nazorno predločuje agilno delovanje državnega Higijenskega zavoda v dravski banovini. Zanimivo razstavo poseča mnogo ljudi, želiti pa bi bilo, da bi jo vsakdo, da bi prvič videl vse ogromno organizacijsko ter asanacijsko delo državnega Higijenskega zavoda, na drugi strani bi se pa prepričal, da je sploh na higijena, higijenično stanovanje, gibanje na zraku, kopanje, solčenje itd. res najboljše jamstvo za zdravo in dolgo življenje.

V higijenskem paviljonu je pa tudi zanimiv oddelak, ki ga je uredil Okrožni usad za zavarovanje delavcev. Sredi razstavnega oddelka stoji kip delavca z bolestno izpačenim izrazom. Bil je tako nepredviden, da je odstranil vamostno napravo pri stroju, zagrabil ga je stroj za roko. Kip je glasen momento delavcem, ki so zaposleni pri strojih, naj bodo pri delu skrajno previdni. Na levi strani je velik zemljevid, na katerem je na podlagi podatkov OUZZ od 1. VII. 1922 do 31. XII. 1930 označeno stanje tuberkuloze v vseh srazih dravske banovine. Iz te statistike je razvidno, da je tuberkuloza še vedno glavni sovražnik naših ljudi, zlasti pa našega delavstva. Okrožni urad je izdal v omenjenem času pol milijard Din za borbo proti raznim boleznim, od te vsote odpada 50 milijonov Din na jetiko.

Na pultu stoji cela vrsta rečnih valjev drug manjši od drugega. Na vsakem je točno označeno, koliko dni je porabil OUZZ, oziroma njegovi zdravniki za zdravljenje raznih bolezni v letih 1922 do 1930. Tako n. pr. je zopet na prvem me-

stu tuberkuloza s 1.238.129 dnevi, na drugem so pa poskočbe s 1.085.986 dnevi. To je pač žalostna poglavje in dokaz, da naša država v podjetjih vse premalo pazi, na dušni strani je pa tudi res, da vamostne naprave v raznih obratih in podjetjih niso tako kot bi morale biti. Iz statistike je dalje razvidno, da je bilo 761.562 poročenih dni, za boleznimi prebavil 735.766 dni, koštnih boleznimi 618.498, raznih nalezljivih boleznimi 552.032, boleznimi dihalnih organov 493.816, influence in hripe 475.011, boleznimi krvnega obtoka 201.185, živčnih boleznimi 115.439, negotovih boleznimi 173.428, koštnih boleznimi 166.743, očesnih boleznimi 143.664, boleznimi spolnih organov 100.739, veneričnih oboleti 87.417 in druge bolezni so pa zahtevale 347.479 zdravstvenih dni. Zdravljenje vseh bolezni skupaj je trajalo 7.270.964 dni.

Iz druge statistike, — lesene reče koeke — je razvidna porazditve bolniških podpornih dni po industrijskih skupinah. 6 vrečic s vekiinke predstavljajo vsoto izdatkov, ki jih je imel OUZZ v zadnjih 10 letih in sicer za hranarino okrog 103 milijone, za bolnice 47 milijonov, za zdravniške 30, za zdravila 28 in pol, dežjo opremo 15 in pol, porode, babice in pogrebe pa 13 in pol milijonov Din. Skupni izdatki so znašali 238.637.719 Din. Razstava OUZZ je v vsakem pogledu prav zanimiva in želimo, da si jo vsakdo ogleda, zlasti pa članstvo te važne naše socialne institucije, ki je vrh tega razstavlja tudi diapositive zavoda in njegove ureditve.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Sobota, 6. junija 1931, katoličani: Norbert, pravoslavni: 24. maja, Mišutin.

Jutri: Nedelja, 7. junija 1931, katoličani: Lukrecija, pravoslavni: 25. maja, Bogumil. DANASNE PRIREDITVE.

Drama: Zelenci katkadri. On je vsera krv. — C.

Opera: Kigoletto. Kino Matica: Ljubavna parada. (Maurice Chevalier.)

Kino Ideal: Po vitarju. Mladinska predstava TKD Atene ob 16. v operi.

Plavalni dvomatch Ilirja - FTC Budimpešta ob 15.30 v kopališču Ilirje. Razstava Centralnega presbiorja v Jankopičevem paviljonu in umetnostna razstava na velesojemu.

PRIREDITVE V NEDELJO. Opera: Mascotta.

Kino Matica: Ljubavna parada. Kino Ideal: Najlepša žena Pariza. Nogometna tekma Concordia (Zagreb) - Primorje ob 17.30 na igrišču Primorja.

DEŽURNE LEKARNE. Danes in jutri: Piccoff, Danajska cesta. Bačkarič, Sv. Jakoba trg.

Slovenska služba božja se vrši redno vsako nedeljo in praznik ob 9. na Gosposvetjski cesti št. 9. pri hišici, levo. — Vsakdo je vabilen in dobrodošel!

Teniški turnir

ISSK Maribor: SK Ilirja, Ljubljana.

V nedeljo 7. t. m. bomo imeli priliko prisostvovati zelo zanimivemu tekmovanju. Vrši se bo prijeteljski tenis turnir med imenovanima kluboma, ki bo mudi prvostvorni sport in napeto borbo. Mišoborski štovenci so dosegli v tej sezoni višek svojega dela in uspeh tega ni izostal.

Nedavno je klub dosegel svoj mogoče največji uspeh, ker je v prvenstveni taktiki s Rapidom izvojeval časten rezultat 4:5. Pri tem je treba upoštevati, da igrajo v Rapidu sami prvostvorni igralci kot Leyerer, Hitzl, Holzinger itd. Gg. Bergant, Voglar, Loos itd. in njih dame, na čelu ga. Ravnikova, ki je dosegla na mariborskem turnirju za prvenstvo dravske banovine 2. mesto, bodo zastopani na jutrišnjem turnirju. Vsekakor imajo zelo dobro oporo Mariborčani v danah in bodo morale Ilirjanki napeti vse sile, če hočejo doseči dobre rezultate.

Sestava naših igralcev se ni natančno določena. Ilirja ima v letošnji sezoni toliko tekmovalcev, da je težko med njimi izbrati, ker je njih kvalifikacija precej enakovredna. Na vsak način pa bomo imeli priliko videti prvič na turnirju našega novega člana gospoda Trudna, znanega internacionalca, prvostvornega stila, ki ne pozna tečajnih in taktičnih težkoc. Že nastop imenovanega igralca, ki s svojo lepo mirno igro navdušuje vse prisotne, bo vsekakor senzacija za Ljubljano. Kot drugi bo nastopil doosedanji klubski vrvak gosp. Kmet, dalje inž. Novak in Stojan ter od dam ga. Dacarjeva in sestri Saplja. Druga postava še ni določena, vsekakor pa bo do drevi sestavljena.

Oba kluba nastopita s 6 gospodi in 3 damami in se prične tekmovanje v nedeljo ob 8. zjutraj ter traja vse dan. Vsed zanimivega tekmovanja vabimo vse prijatelje belega sporta, da polnostevino prisostvujejo.

Motokolesarski klub Ilirja v Ljubljani. Za distančno vožnjo, ki se vrši jutri, je došlo 36 prijav, po večini juniorjev, in za glavno skupino A na km 152. Vsi tekmovalci se nujno opozarjajo, da se javijo na startu točno do 5.30, da bo mogoče hitro razdeliti startne številke ter vpisati skupine v startne liste. Dreivi ob 8. kratak sestanek vseh prijavljenih dirkačev in vodstva dirke v klubskih prostorih restavracije Novi svet. — Predsedstvo.

Beli zobje: Chlorodont prijetno osvežujoča zobna pasta s poprove meto. tuba Din 8.— in Din 13.—

Dan ruske kulture. Po vsem svetu obhaja ruska emigracija že sedmo leto na rojstni dan največjega ruskega pesnika A. S. Puškina svoj narodni praznik. Dan ruske kulture je simbol njenega notranjega edinstva in vezi z veliko domovino. Kakor vedno, obhajata Ruska Matica in Ruska invalidna zveza istočasno tudi Dan ruskega invalida. Priseditelji vabijo vso bratsko ljubljansko javnost k proslavi Dneva ruske kulture, ki se bo vršila v ponedeljek 8. tm. ob 20. v belj dvorani Uniona. Slavnostnemu govoru predsednika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega bodo sledile naslednje točke sporeda: 1. Ga. M. N. Nablocka, članica Narodnega gledališča (recitacija). 2. Dr. N. Preobraženskij: O ruskem pisatelju N. S. Ljeskovu (v slovenščini). 3. Ga. M. Maver (recitacija). 4. Ga. Ciril Škerlj - Medvedova, članica Narodnega gledališča, bo pela pesmi ruskega komponista Musorgskega »Uspavanka« iz cikla: »Pesmi in plesi smrti« in pesmi iz cikla: »Otroška soba«. — Pri klavirju g. Marijan Lipovšek. Vstop prost. Pri vходу se bodo pobirali prostovoljni prispevki v korist ruskih volnih invalidov.

Albus
terpentinovo milo
varuje perilo, napravi snežnobelo in mu daje prijeten svež vonj.

ALBUS
MILLO

DOBIVA SE V VSEH TRGOVINAH

Odlična Nizozemka o Jugoslaviji

Laskavo priznanje ge. Wijnaendts Francken-Dyserinck Sloveniji in Jugoslaviji vobče

V binokostni številki smo priobčili izjavo treh holandskih novinarjev o Jugoslaviji, danes pa priobčujemo zanimivo pismo, ki ga nam je poslala predsednica mednarodnega teikovnega komiteja svetovne zveze ženskih organizacij ga. W. Wijnaendts Francken - Dyserinck, ki piše:

»Slovenija je bila s prašjno Srbijo edini del Jugoslavije, ki ga še nisem bila prepoznala. Ali je bil čar neznanega, ali je bil vzrok v tem, da sem po nekolicini, na domovino močno spominjajočih deževnih dneh v Beogradu lahko iznova uživala čudovito pomladno podnebje vzhodne Evrope, ali je bila duhteča pomladna obleka, v kateri se mi je pokazala Slovenija, pravi vzrok, da se mi je zdela tako očarljiva? Rada bi bila ostala v nji še več tednov in samo dolžnost je omejila moje bivanje na Bledu na nekaj dni.

Nikoli ne bom pozabila čudovitih izprehodov, ko sem se poslovila na visoko ležečem kolodvoru od kolegov in krenila ob jezera, kjer so sklanjale domače vrbe nad potokom in kjer je raslo ob poti vse polno kajužnic. Potem gre pot navzgor, kjer se sadno dreve v svojih poročnih pajčolanih tu pa tam navidez pritiska h golim, brezbarvnim kozočcem, ki se tako elikvito odražajo od svežega zelenja travnikov z ozadjem zasneženega Stola.

Vaši kozočki so ob tem letnem času zelo praktični. Človek lahko na švedsko-gimnastični način pleza nanje in dela vroko goni posnetke, ki bi bili sicer nedosegljivi. Če bi bile ceste okrog Bleda asfaltirane z enim onih kataranovih preparatov, ki se rabijo pri nas povsod tem, kjer bi

asfaltirane ali betonirane ceste motile alkovito okolico, bi postal Bled idealen kraj tudi za letovišče iz moje domovine.

Kar me je kot boriteljico za ženske pravice zelo prijetno presenetilo, je izvestna razlika v mentaliteti, pri čemer mi bo ostala Slovenija kot najnaprednejši del po napreduku etreme kraljevine v najboljšem spominu. Ze poprej, tako v Sarajevu, smo opazili znake napredka. Pogosto so pa nam na vljuden način povedali, da spada žena prav za prav ssmo v hišo. Občudovanja vredno delo žen v Zagrebu, Sarajevu in Beogradu, gradska poliklinika, Dečji dom v Sarajevu, Kolo srbskih sestara, delo za otroška zavetišča v Beogradu, miren in siguren nastop mnogih gospodarsko neodvisnih žena tudi v njihovi domovini k sreči s tem naziranjem pa ni v skladu.

Toda v Ljubljani sem slišala iz mnogih pogovorov tudi z dubom novih življenjskih nazorov prepajene ideje. To me je neizrečeno veselilo. Nič manj me ni veselilo dejstvo — me ženske gledamo bistro in hitro tudi če nas vodijo v pohodnem tempu mimo izložbenih oken — da se obravnava problem populacije v vašem delu države praktično in seriozno. Samo tedaj bo končni mir med narodi mogoč, če nobena država zaradi preobilnosti ne bo naravnost prisiljena ukvarjati se z zavojevalnimi načrti, da o nevarnosti namenoma povečane števila prebivalstva, kakor je to v Italiji, sploh ne govorimo.

Toda Slovenijo si mislimo vedno kot del celote. In celota mi je neprestano klicala v spomin Longfellove besede, ki ste si jih pač zapisali v srca kot vodič skozi življenje: »Act, act in the living present«. Jugoslovenski aktivnosti pristoče »Uspešno!

Francijo in nazaj ter za stroške bivanja v Franciji; 3. manualni delavci, ki nameravajo ostati v Franciji, da si poiščejo zaposluha.

Obisk Grčije v letni seziji. Grško državne železnice Peloponeza in Tesalija dajo obiskovalcem Grčije 25% popusta. Tudi hoteli v Atenah, Sokunu in v Patrasu dajo 15% popusta.

H krstni predstavi slovenske novitete

Danes popoldne ob 16. se vršijo noviteta mladinska igra Zaromila Ruže Lucije Petelinove. Predstava se bo vršila v operi pod okriljem Atene v režiji g. prof. Šesta. Nastopijo poklicni igralci in sicer g. Skrbinski, gđc. Rakarjeva, Slavčeva, Kukčeva in tudi Mitja Gorčev. Igra prikazuje prirodno tragiko Krasa in je bajno prepletena z marsikatero domoljubno in prirodoljubno resnico, ki sega otroku kot tudi odraslemu prav do srca. Posebno toplo bo učinkovala igra na naše Kraševce - Primorce, iz katerih je snov zajeta in ki jim je stvar pravzaprav tudi posvečena. Ruža Lucija je rojena Tržačanka, do dobra pozna čustvenost Kraševca in jo z vso ljubeznijo in doslednostjo tudi obdelava. Ker je to njena prva uprizorjena stvar, se spodobi, da jo pobaramo o tem in onem.

Ruža Lucija Petelinova, avtorica »Zaromila«

Torej jo poiščem. Kam pa. Počakaj, nekaj govore o krstni predstavi tvoje »Zaromila«. Povej!

— Zdaj? Je že osem. Zamudila bom koncert, na svidenjele in že sem bil sam.

Po koncertu sem jo dohitel: »No, mi boš zdaj kaj več zaupala?

— Mislim, ker sem sedaj mirna, to pomeni namreč srečna. Zakaj, to sam bog vedi!

— No, bodi kakor boš že dobro, ampak radovedne sem, povej. Čuj, kako si prišla do tega svojega »Zaromila«?

— Kako? Več, zdi se mi, da je prišel sam k meni. Tako bitje se kar pojavi in nenadoma terja ime, dom in družbo. In z vsem, kar mu daš, začne živo živeti.

— Pa vendar so potrebni nekaki nagibi?

— Saj veš, da koketiram z odrom, odkar pišem. Moje prve stvari so bile temne, težke. Usoda mi je naklonila dobrega vodnika gospoda prof. Šesta. »Poizkusite s pravljico« je dejal »vaš slog bi se ji prilegal in pa svoji fantaziji morate odpreti.

— Pa se ti vidi naravno, da začne pisatelj z mladinsko igro?

— Ko je človek mlad, piše najprej o sebi in se ne prišteva k najmlajšim. Za dovolj pravičje je treba gotovo stopnjo moči in pa one čudežne samozatajive, skozi katero pronica tvoj jaz, kakor solnce ekozi oblak.

— Pedagoginja si. Ali je v tvojem »Zaromilu« strogo vzgojna tendenca?

— O tem boš sodil. Pisala sem tako — iz ljubezni do otrok in do naše kraške zemlje.

— Pa si v delu lahko izoblikovala svojo idejo?

— Sem in mislim, da tudi odraslim ne bo preostrožja.

— Torej jutri popoldne bomo imeli kret. Si optimist?

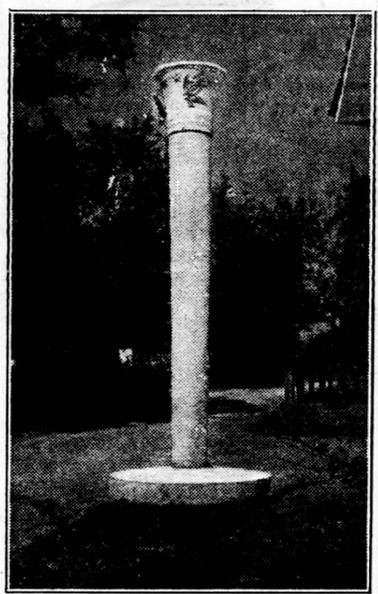
— Veš, pravzaprav gre jutri že k spovedi in dajati odvezo je največkrat težje, nego izpovedati se. Kako bi vse odpustil, če vsega ne razumeš? — In vse razumeti se pravi saj več kaj. Mislim pa, da mora uspeti, ker upam da je stvar tudi dobro postavljena.

Kakor boječ otrok me je hipoma prijel za roko:

— Pa je to res? — več to? Ze jutri? In v srcu sem bil vesel njene zdrave in lepe mladosti.

— juho.

Spomenik skladatelju Fleišmanu

Spomenik prvega slovenskega skladatelja Jurija Flejšmana, katerega slovesno odkrije bo jutri v Beričevem. Spomenik je na vrhu po načrtu vseučiliškega profesorja arhitekta g. Ivana Vurnika; izklesal ga je kamnosek g. Karol Novak iz št. Vida nad Ljubljano.

Jutri ob 15. se zbera gostje pred podružnico cerkvi v Beričevem, kjer jih pozdravi predsednik pripravljalnega odbora. Po petju dveh solarskih leišmanovih pesmi, ki jih pojo solski otroci, zapoje donatni pevci Flejšmanovo »Gorenjsko oziraj se v skalnato stran«. V povorki, pri kateri igra železniška godba »Slogac odidejo vsi udeleženci pred spomenik, ki stoji pred Flejšmanovo rojstno hišo. Odkritje se vrši v sledečem redu: 1. Flejšman: Gorenjsko oziraj se v skalnato stran. 2. Perazzi: Slava Flejšmanu, deklamacija. 3. Slavnostni govor g. pesnika g. Peruzija. Odkritje spomenika. 4. Slava Flejšmanu, kantata. 5. Flejšman: Luna sije. Pesmi pod 1. 4. in 5. pojo otroci v Hubadovi pevski župi združenih pevskih zborov pod vodstvom Jupitja pevovodje g. Zorka Trelove. — Po odkritju se vrši na veseliščnem pr-ststvu pevška veselica, pri kateri zapojejo posamezni zbori po par pesmi — Odkritje in veselica se vrši ob vsakem vremenu.

— Za dovoz v Beričevo k proslavi Flašmanova je v polni meri poskrbljeno. Do Device Marije v Polju vozita dva vlaka popoldne ob 12.45 in 13.45. Od postaje je lep enourni sprehod do Beričevega. Iz Ljubljane pa bodo vozili tudi avtobusi začetni ob pol 13 vsakih 20 minut. Odkritje in veselica se vrši ob vsakem vremenu, ker bo za goste poskrbljeno tudi za primer dežja.

Skupna vaja za odkritje Flašmanovega spomenika v nedeljo popoldne v Beričevem bo drevi ob 20. v pevski dvorani Glasbene Matice Priglašeni zbori naj se je polnoštevilno udeležijo! Arhivarji naj prinese s seboj note: »Himnus na Vodnika«, »Triglav« in »Luna sije«. — Na vaji dobe pevci in pevke za izlet podrobna navodila.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zaslužnosti nosu, sapnika, požarnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito žledec in črevo z uporabo naravnega »Franz Josefovec grenčice«. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefovec« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefovec grenčice« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IV. simfonični koncert

Pod vodstvom dirigenta prof. L. M. Škerjanca je uprava narodnega gledališča priredila večeraj v Unionu svoj IV. simfonični koncert v letošnji sezoni, pri katerem so sodelovali pianist g. Ivan Noč, orkester Ork. dr. Glasbene Matice ter operni orkester.

V srečni zvezi naših najboljših orkestralnih sil ter v dehitri dirigentskega dela se nam je letos le posrečilo dovršiti zahtevano število simfoničnih koncertov, katerih zadnji je večeraj zaključil letošnjo bogato koncertno sezono. Sicer je bila zaradi topliga in lepega vremena dvorana slabše zasedana, publika pa je bila v živahni koncertni ubranosti, je izvajanjem sledila z veliko pozornostjo, ter izvajalce častila od začetka do konca s cvetjem, venci in neskončnim plaskanjem.

Koncert je obsegal troje del: Cesar Francka 4-mol simfonija v treh stavkih, Musorgskega postumno delo, simfonično pesnitev »Noč na listi goric«, ki jo je Rimskij-Korsakov dokončal in instrumentaliral ter monumentalni klavir. koncert op. 23c v 6-tolu Čajkovskega, ki ga je igral ob spremljavanju orkestra pianist Ivan Noč.

Program je bil z ozirom na letni čas umro kratek ter je nudil širokemu glasbenemu razumevanju primerno, zdravo, takorakoč klasično muziko. Temejlito do potankosti naštudirana dela je prof. Škerjanec dirigiral na pamet, razborito, z umerjeno eleganco, a krepko, umelo roko. Za lažje razumevanje posameznih del je pozorni publiko silila kratka, poljudna razlaga. Cesar Franck, oče francoske moderne simfonije, je muzikalno silno bogat, poln visokih glasbenih lepot, kot velik orgelski mojster ljubi natančen ton lesa in trobil ter bahovski linearno kontrapunktsko. Musorgskij je neposredno, polnokrvno ruskij v vseh svojih delih, zato nam tako blizu. »Noč na listi goric« očituje izklesano glasbeno formo, je močan glasbeni izraz, ki točno, a s priprostim sredstvi slika pošastnost satanske sote, ki jo v močnem kontrastu sklene porajajoče se jutro.

Koncert Čajkovskega je silno svež, poln krasnih, deloma nacionalnih melodijnih domislekov, pisan za klavirsko virtuosno prvega reda, ki morajo obvladati široke akordične podjeme, težke pasaje, ki morajo imeti globok muzikalen čut ter zelo mnogo gonilnega temperamenta. G. Ivan Noč je svojo silno težko nalogo rešil blesteče in širokopotezno. Svojevrsten, kompleksen problem je dirigiranje klasičnih, violinskih in temu upodobnih koncertov z orkestrom, o katerem naivni ljudje nimajo pravega pojma. Na odru se srečata ob takih prilikah vedno dve močni osebnosti: solist in dirigent. Največkrat dirigent nima prilike vsled omejen. štev. skupnih vaj proučiti s svojim orkestrom vse individualne posebnosti izvajanja solista, kajti naziranja, pojmovanja zlasti tempov, stretnih, decelerandnih, ritardandnih itd. mest so pri vsakem človeku različna. Skoro vedno vodi dirigenta in orkester solist kot centralna osebnost in umen, tankočuten dirigent se mu vedno prilagodi, ker sicer lahko nastane katastrofa. Nič čudnega ni, ako nastanejo v poteku igre trenutna trenja. To se dogaja najodličnejšim dirigentom po celem svetu, v operi pri večjih gostih-pevcih ali na koncertnem odru. Zato se dirigenti takih del boje, in če le mogoče, zahtevajo tim največ skupnih vaj, ki pa, seveda, zlasti s gosti niso vedno mogoča. Tem srečnejši je dirigent, ako zamore s solistom delo skupno študirati, kajti s tem je zagotovljen brezhiben uspeh. Tako je v večeršnjem slučaju, kjer sta Noč in Škerjanec z redko enodušnostjo absolvirala Čajkovskega, h kateremu treba obema enako častitati. Publika se je tega tudi zavedala in jima prirejala burne ovacije.

Koncert je prenašala tudi naša radiopostaja. Slišal sem, da je spoker zaključil prenos že po prvem stavku Čajkovskega, kar je, ako je res, le obžalovati. Moralni uspeh koncerta je bil izvrsten. Da bi bilo še materialni tak! Zeleti bi bilo iz najrazličnejših razlogov. Eden izmed teh bi bila nabava nekaterih novih instrumentov za izpolnitev skupnega orkestra. Tako je n. kr. arpa privatna last, manjka kontrafagot, celesta itd. etuba je starinska in je skrajni čas, da se nabavi nova, moderna s šestimi zaklopkami in štirioktavnim obsegom. Vse to pa stane mnogo denarja in ako publika hoče imeti lep, popoln orkester, mora kaj špendirati zanj!

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

JUGOSLAVIJA:

XIII. mednarodni velesejem v Padovi, se vrši od 6. do 29. junija t. l. Posetniki uživajo po železnici 50% popusta pri povratku. Popust velja za odhod od 3. do 27. junija in za povratek od 8. junija do 3. julija.

XXVIII. mirovni kongres v Bruslju (Belgija), se vrši od 5. do 10. julija. Cel vozni listek s potrdilom predsedništva kongresa, da si se kongresa udeležil velja za brezplačen povratek. Popust velja od 25. junija do 20. julija.

V. mednarodni zemljoradniški kongres v Pragi, se vrši od 5. do 8. junija. Cel vozni listek s potrdilom predsedništva kongresa, da si se kongresa udeležil velja za brezplačen povratek. Popust velja od 2. do 30. junija.

VI. mednarodni kongres za vojno medicino in farmacijo v Haagu, se vrši od 15. do 20. junija. Cel vozni listek s potrdilom predsedništva kongresa in predsednika organizacijskega komiteta, da si se kongresa udeležil velja za brezplačen povratek. Popust velja od 11. do 20. junija.

Glavna skupščina Saveza gradova kraljevine Jugoslavije v Sarajevu se vrši 20. junija t. l. Cel vozni listek s potrdilom predsedništva skupščine velja delegatom za brezplačen povratek. Popust velja od 14. do 30. junija.

Skupščina Guttemplerskega reda »Treznost« v Beogradu se vrši 20., 21. in 22. junija. Cel vozni listek s potrdilom o udeležbi velja za brezplačen povratek.

Kongres Rotary kluba na Dunsju, se vrši od 22. do 26. junija. Odobrena je polovična vozna cena članom Rotary kluba 1. na potovanje na ta kongres in 2. za izlete, ki jih člani Rotary-kluba prirede po kongresu po naši državi.

Pojedelska razstava v Velikem Bečke-reku, 8. do 24. junija. Cel vozni listek velja za brezplačen povratek.

Vinarska razstava v Vršču in Vinarska razstava v Beli Cerkvi, 8. do 24. junija. Cel vozni listek s potrdilom o udeležbi velja za brezplačen povratek.

II. kongres ognjegašcev v Parizu se vrši od 26. junija do 12. julija. Cel vozni listek velja za brezplačen povratek.

ITALIJA:

Umetniške turistične športske prireditve v Trstu se vrše cel mesec junij t. l. Popust po italijanskih železnicah od 1. do 14. junija 50%, od 15. do 20. junija 30%, od 20. do 28. junija 50%. Listek velja pet dni. Legitimacija stan Din 30.—

Mednarodni velesejem v Padovi od 3. do 29. junija. Udeležniki uživajo 50% popusta. Listek velja 18 dni. Legitimacija stan Din 30.—

Kolonijalna razstava v Parizu od 2. maja do 20. oktobra t. l. 30% popusta na italijanskih železnicah za tour-retour listke. Listek velja 20 dni.

AVTOBUSNI PROMET:

S 1. junijem je bil uveden redni avtobusni promet Ljubljana-Jezersko-Celovec. Odhod iz Ljubljane 6.30 in 18.10, prihod na Jezersko ob 11. in 20.45 (gostilna štular). Odhod z Jezerskega 6.30 in 16.45, prihod v Ljubljano 9.45 in 20.

Avtobusni promet Ljubljana-Sušak. Odhod izpred hotela Miklič ob 5. prihod na Sušak 11.30, odhod s Sušaka ob 15. prihod v Ljubljano 21.30 pred hotel Miklič. Cena v eni smeri Din 125.—, tour-retour Din 225.—, listek velja 2 dni.

RAZNO:

Parnik »Kraljica Marija«. Popust za rodbine in služinčad. Rodbine več članov uživajo na parobrodu »Kraljica Marija« popust na ta način, da dobijo dražjo kabino za ceno cenejše kabine. N. pr. kabino za Din 4600 plača rodbina samo Din 3600. Služinčad plača samo polovico kakor otroci.

b) Prevoz potnikov iz Splita na Sušak. Potniki, ki pridejo z Grškega, lahko podaljšajo vožnjo iz Splita do Sušaka, vendar se za časa pristanka ladje v Splitu morajo izkrcati. Préljaga ostane ta čas na brodu.

c) Program izleta v Atene se izpremeni v toliko, da je obisk muzeja dopoldne in Akropolisu popoldne.

d) Prenos luksuznih avtomobilov na parnik, se vrši samo na Sušaku, v Splitu in Pireju.

Francoške vizume za časa kolonijalne razstave ne dobijo: 1. osebe sumljive ek-sistence; 2. osebe, ki ne morejo dati dovoljne denarne garancije za potovanje v

Danes premiera ob 4., 1/4 8., in 1/4 10. in jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri ob znižanih letnih cenah!

Opereta razkošja, lepote in najsajših melodij:
„Ljubavna parada“
V glavni vlogi najslavnejši kupletist, ljubljenec Pariza
MAURICE CHEVALIER
Predprodaja vstopnic od 11. — pol 13. ure.
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Javna telovadba SOKOLA I na Taboru

ve prične
v nedeljo 7. t. m. ob 17. uri (5. pop.)
in ne ob 16. uri kakor je bilo razglašeno

Dnevne vesti

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 34 z dne 5. t. m. objavlja zakon o dopolnitvi člena 11. zakona, s katerim se uveljavljajo in uvajajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvršenju kazni na prostosti, uredba o polaganju prispega državnih uslužbencev v resoru notranjega ministrstva, uredba o razporeditvi zvezniških in služiteljskih zveznih ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, naredbi o ustanovitvi fonda za preskrbovanje brezposelnih rudarskih delavcev pri bratskih skladnicah in pobiranju prispevkov za ta fond, pravilnik o poslovanju krajevih (mestnih) kontrol in komisarijev za izredne preglede ter izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev v območju dravske banovine.

— **Izprememba rodbinskih imen.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Jakobu Černilcu iz Zogr. Šiške izpremembo rodbinskega imena Černilec v Černivec, Ivanu Krivospičniku iz Mežice pa izpremembo rodbinskega imena Krivospičnik v Krivčenko. V obeh primerih velja izprememba tudi za rodbinske člane.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Ptuju je prepovedalo delavcu Alojziju Fakinu iz Cardine zahajanje v krčme za dobro enega leta.

— **Obtutnike, ki posetijo velesajem,** opozarja Zavod za pospeševanje obrta, da se bo vršilo v nedeljo 7. t. m. dopoldne ob 10. v paviljonu Zavoda PO Zbornice TOI, ki se nahaja v sredini velesajmskega razstavnega prostora (paviljon 0), predavanje predsednika Zavoda PO g. Ivana Ogrina o gospodarskem položaju obtutnika, ob 11. pa se vrši v paviljonu tovarne za dušik Ruše praktično razkazovanje avtogonega varenja. Zavod vabi, da se obtutniki in obtutniški pomočniki v čim večjem številu udeležijo teh prireditiv. Ako ima kdo kak predmet, ki bi ga rad zavaril, bude to lahko storil pri tej priliki po navodilih in s pomočjo inštruktorja varilnega mojstra in inženjerja, ki vodijo prireditve.

— **Novice iz Amerike.** 11. maja je v Jolietu umrl Janez Šuklje, — 23. aprila je v kraju Sandy, država Utah, umrl Alojzij Arko. Pokojnik je bil doma iz vasi Lipovšica, fara Sodražica na Dolenskem. Zapustil je ženo, dva sina in dve hčerki. — V Chicagu je umrla Karolina Bizjak, doma iz Dolence, Podgorje pri Starem trgu ob Kolpi. Zapustila je moža. — V Detroitu je smrt pobrala več naših rojakov. Nedavno si je končal življenje Martin Turk, 10. maja je pa operaciji podlegel 20letni Friderik Korošec. — V cvetu let je umrla Marija Jurca, rojena Nagel, stara 22 let. Zadelo je srčna kap. Pokojna je bila šele dve leti poročena.

— **Kritičen vremenski dan je Medardov dan,** ki pade na 8. t. m. Glede tega svetnika pravi ljudski pregovor: »Kakor vreme na Medarda kane, tako ves mesec ostane«.

— **Krško Sokolsko društvo v Krškem** proslavi dne 21. t. m. 25letnico svojega obstanka. Ob tej priliki razvije tudi svoj novi društveni prapor. Na predvečer serena in podoknica kumici s. dr. Romihovi in starosti br. dr. Borštniku. Drugi dan, v nedeljo ob 9. in 10. uri sprejem gostov na kolodvoru. Ob 11. uri razvitej prapora in nato obhod po mestu. Popoldne ob 16. uri javni telovadni nastop in nato velika ljudska veselica. Apetlarimo na domače občinstvo in na članstvo bližnjih bratskih društev, da se mnogoštevilno udeležijo tega slavlja. Velike udeležbe pričakujemo posebno od strani celjske župe, v kateri je naše društvo zadnji čas včlanjeno. Prepričani pa smo, da prhite na naše slavje tudi drugi, nam mili gostje iz sosednje zagrebške župe. Zdravo!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nekoliko oblačno, v splošnem pa lepo vreme. Včeraj je bilo po večini krajev naše države lepo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 29.1, v Beogradu 28.3, v Sarajevu 27.4, v Skoplju 27.3, v Ljubljani 27.2, v Zagrebu 27.1, v Mariboru 23.2. — Temperatura se je v naši državi nekak žudno izenačila. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760, temperatura je znašala 14.8.

— **Kongres Zveze mest.** Letošnji kongres Zveze mest se bo vršil 20. t. m. v dvorani mestne posvetovalnice v Sarajevu.

— **Smrtna nesreča na Sušaku.** V sredo zvečer se je v pekarni Ivana Staviča na Sušaku pripetila smrtna nesreča. Lastnik pekarnje Slavčič je pograbil električno svetilko in hotel posvetiti v peč. Ker je bila žica slabo izolirana in ker je prišel v stik z železnimi vrati, ga je nenadoma streslo in električni tok ga je ubil. Polic. komisija je ugotovila, da tok ni bil močan, pač pa je imel Slavko zelo slabo srce, k nesreči je pa stal tudi na mokrih tleh.

— **Železniška nesreča pri Sarajevu.** Včeraj ponoči se je blizu Sarajeva pripetila železniška nesreča, ki je povzročila precejšnjo materialno škodo. Pri kilometru 76.6 se je odtrgal večji plaz kamena in prsti ter padel na progo. Lokomotiva in službeni voz sta skočila s tira, pri nesreči se je lažje poškodoval kurjač.

— **Samomord pred ogledalom.** Včeraj se je v Novem Sadu ustrelil v glavo baski svetnik inž. Gjurje Radović, star 36 let. Ob 8. zjutraj ga je našel sluga na stolu pred zrcalom, na katerem je bila pripravljena brate ter mlo. Radovićem se je najbrž hotel obriti, ko je pa sedel pred zrcalo, si je premislil in se ustrelil. Vzrok samomora ni znan.

— **Kačje leto v Bosni.** Sarajevski listi poročajo, da se je letos v Bosni pojavilo izredno mnogo kač. Te dni je modras na pašji pčili nekoga pastirja iz vasi Bankovci v mogo in je fant kmalu v strašnih mukah umrl.

— **Truplo kočijaža Godca potegneno iz vode.** Poročali smo včeraj o težki nesreči, ki se je pripetila v Trnju blizu Zagreba, kjer je kočijaž Godec z dvema konjema in vozom vred zavozil v Savo in utonil. Godca so včeraj popoldne potegnili iz vode. Posrečilo se jim je pa tudi voz s konji potegniti iz Save.

— **Obidele oblike barva v različnih barvah in plišta tovarna JOS. REICH.**

Okusna in zdrava je Kolinska kava!

Iz Ljubljane

— **Iz Vožnja v novem tramvajemsku vozu** občinstvu jako ugaja. Z novo cestno železnico je še posebno ustrezno šiskarjem. Ženske kar ne morejo prehaliti prijetne vožnje v lepih vozovih ter številnih zvez z mestom, saj se vsakih 6 minut lahko odpeljejo v Ljubljano in nazaj. Kakšna razlika med vožnjo v avtobusu in tramvajemskem vozu! V avtobusu je človeka premetavalo na slabi cesti, da je bilo grozno, tramvajski voz pa teče gladko, da je veselj. Šišenske dame pravijo, da je tramvajska zveza šiške z mestom vredna zlatega denarja. In to po vsej pravici, zakaj vrednost hiš in zemljišč je s tramvajem silno poskočila. Vsega tega se šiška dobro zaveda in s tem tudi ponaša.

— **Iz Naprava nabrežnih zidov.** Na levem obrežju Ljubljane, pod šentpeterskim mostom, so pričeli pred tremi tedni delavci Dukičeve tvrdke graditi obrežne zidove. Do sedaj je napravljenega tega betonskega zidu okrog 80 m.

— **Iz Goraji del ceste ob Taboru,** ki spaja Vidovdanko cesto, bo mestna občina kakor čujemo, letos po regulacijskem načrtu uredila.

— **Iz 22 monumentalnih stebrov** za razsvetljavo postavijo v glavnem tivoljskem drevoredu, katerega regulacija bo v najkrajšem času končana. Plinske svetilke bodo odstranjene in nadomeščene z električnimi, ki bodo montirane na monumentalne stebre... Te dni so začeli kopati temelje za stebre. Tivoljski park, oziroma njegov glavni drevored bo zvečer res krasno razsvetljen.

— **Iz Dela pri tromostovju** so precej napredovala. Te dni betonirajo opornik levega mostu pod Prešernom, temelj za nasprotni opornik pa so skopali že skoraj do višine struge, četudi je delo zelo oteženo zaradi kamenitega zidovja, ki sega od vrha do dna v izkop. Skale neprestano drobe s pomočjo svedrov na pogon kompresorja, izkopani material pa dvigajo na breg, kjer ga razsvajajo in deponirajo. Ko bodo zbetonirani vsi oporniki, bodo najbrž začeli najprej delati opaše za mostičke.

— **Iz Obnove hiš.** V švabičevi ulici stoji zidarski oder ob enonadstropni Naglasovi hiši (štev. 1). V popravilu je omet, nakar se bo vse poslopje okusno v moderni barvi prebellilo. Obnovo zidu je prevzel stavbnik Robert Smetovski. — V ulici na Grad se obnavlja dvonadstropna domačija (štev. 5), ki je last železniškega uslužbenca Petra Miklavca. Renoviranje Miklavčeve hiše izvršuje mestni stavbnik Miroslav Zupan. — V Florjanski ulici bo dobila obnovo steno zunanje lice dvonadstropna hiša (štev. 19), ki je bila last Franca Piškurje, zdaj je pa nje lastnica »Posest«, realitetna družba s o. z., ki ima svojo pisarno na Miklošičevi cesti. Na Aleksandrovi cesti se obnavlja zunanje stene dvo- oziroma trnadstropne hiše Emerika Mayerja. Hiša stoji na križišču Aleksandrove ceste in Gladalske ulice, torej na jako prometnem kraju ter bo okusno obnovljena njena zunanost znatno vplivala v dve smeri. Ponosno Mayerjevo hišo obnavlja Stavbna družba. — Zadrška zveza bo tudi dala lepo znanje lice svoji dvonadstropni hiši (štev. 28) na Dunajski cesti ostruma v Pražakovi ulici. Z delom je zaposlena Prva slovenska zadrška zadruga.

— **Iz Umrla sta v Ljubljani** od 30. maja do 5. junija Cimprič Marija, 21 let, hči kaizarja, Vidovdanska cesta 9; Ručigal Anton, 12 let, sin dinarice, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Vuk Jelica, roj. Sadar, 37 let,

vpokojena učiteljica, Vrhnika; Brandstätter Franja, roj. Pucej, 52 let, žena stolarca, za gradom; Habijan Zlatko, 4 mesece, sin šoferja, Selca pri Kranju; Požar Ivan, 57 let, čevljarji mojster, Grabljevičeva ulica 12; Trebušak Krista, 6 mesecev, hči posestnika, Podružica; Podržaj Josip, 30 let, sin posestnika, Veliki Ločnik; Kos Jožeta, 52 let, zasebnica, Kozarie 23; Glavan Anton, 20 let, delavec, mestna hiralnica; Urigel Marija, 57 let, žena kaizarja, Tržišče; Gruden Ivan, 5 let, sin delavca, Zagradec; Pevatek Leopold, 55 let, trgovec, Pletersnikova ulica 24; Ihan Marija, roj. Podržaj, 32 let, žena cerkovnika, Mujljava ulica 24; Jerin Franja, 57 let, služkinja, Turjaški trg 4; Še bal Marica, pol leta, hči sobarice, Zavod za zaščito dece; Učakar Ivana, 7 let, hči posestnika, Ihan; Glavič Franciška, 63 let, zasebnica, Moste.

— **Iz Razstava cerkvenega posodja in paramentov.** Umestnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v zvezi z ljubljanskim knezoškofijskim ordinariatom in Bratovščino sv. Rešnega Telesa v dneih od 7. do 14. junija razstavo starinskih cerkvenih paramentov in cerkvenega posodja. Razstava bo nameščena v veliki škofijski dvorani v II. nadstropju knezoškofijskega dvorca. Razstavljeni bodo tam mašni plašči, zlasti oni z grbi ali letnicami, navadni ali ročno vezeni, dalje velumi za kelih, dalmatike, izredni prtovi, čipke starejše dobe. Poleg tega bo razstava pokazala razvojni oblike kelihov, gotskih, renesančnih, baročnih, rokokoskih, empirijskih itd., cibirje, monstrance, relikviarje, vrčke iz krvine z ukraski, umetno izdelane krožnike i. t. d. Razstava bo iz zgodovinskega in umestnostnega vidika zelo poučna. Takšna razstava je prva te vrste pri nas in bo zbrala material iz vseh slovenskih krajev, ki bo omogočal celoten pregled te stroke. Posebna vabilna se ne bodo razpošilljala, zato se občinstvo vabi, da se razstave v obilnem številu udeleži. Razstava bo odprta v II. nadstropju škofijskega dvorca v Ljubljani vsak dan od 8. do 18. Vsak dan popoldne ob 16. bo poskrbljeno na razstavi za strokovno vodstvo.

— **Iz Prihodnini zavezane osebe** se opozarjajo, da je v smislu dodatnega dopisa dravske finančne direkcije v Ljubljani z dne 3. junija 1931, 66.900-31-3-1728, seznam javno na vpogled in lahko vsak davčni zavezanec pregleda davčno osnovo tudi drugih sličnih obratov. Seznam je na vpogled do vselega 9. junija 1931 med navadnimi uradnimi urami pri mestnem načelstvu v Ljubljani, v mestnem odpravnistvu soba 47.

— **Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.**

— **Iz Ljubljanske zbornice** prosimo, da se udeležijo vaje za odkritje spomenika Juriju Fleišmanu, ki se bo vršila danes zvečer točno ob 20. uri v Glasbeni Matici — Hubadova župa.

— **Iz Pevski zbor Glasbene Matice.** Danes in v torek (9. junija) obakrat ob 20. vaja mešanega zbora.

— **Iz Na mestni ženski realki gimnaziji** je otvornjena razstava rib in ženskih ročnih del danes v soboto, od 14. do 18. ure, v nedeljo od 9 do 13. ure in v ponedeljek od 9 do 13. ure. Starši gojenk, sorodniki, znanci in prijatelji zavoda so iskreno vabljeni.

— **Iz Oblastna streška družina Ljubljana** priredi v nedeljo streške vaje na vojaškem strelišču. Začetek ob 8. zjutraj.

— **Iz Občni zbor oblastne organizacije Udruženja jugoslovanskih narodnih železnkarjev in brodarjev** vrši v nedeljo 7. junija v dvorani Okrož. urada za zav. delavcev v Ljubljani. Pričetek ob 8. Vabimo vse tovaršne člane, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora.

— **Iz Šentjakobška knjižnica v Ljubljani** je izposojila meseca maja t. l. 3257 strankam 11.609 knjig, aprila pa 3693 strankam 13.639 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od 4. do 8. zvečer in izposoja slovenske, srbo - hrvaške, češke, poljske, nemške, francoske, angleške, italijanske, esperantske knjige in modne liste vsakomur, kdor se pri vpisu v knjižnico zadostno legitimirta. Izposojilni rok znaša v Ljubljani za leposlovne knjige 14 dni, potpisne tri tedne, znanstvene knjige pa 4 tedne. Za obiskovalce dravske in savske banovine izven Ljubljane znaša izposojilni rok za vse knjige en teden več, izven teh banovin pa dva tedna več kot v Ljubljani. Knjige se pošiljajo tudi po pošti. Popolni imeniki knjig so na razpolago in jih pripravčamo v lakop. Knjižnica kupuje zlasti starejše slovenske knjige po najvišjih cenah. 284

— **Iz Redni občni zbor Slov. društva za varstvo živali v Ljubljani** sklicujem na podlagi sklepa odboroje seje na dan 5. julija ob 10. dopoldne v Ljubljani. Lokal bo pravčasno objavljen. — Fran Rebernak, predsednik.

— **Iz Nar. št. glasbeno društvo Sloga** ima svoj VII. redni letni občni zbor v ponedeljek dne 8. t. m. ob 6. uri zvečer v Ljubljanskem dvorju. Udeležba za vse člane obvezna.

— **Iz Sočane in vse druge Primorce** vabimo, da se udeležijo počastitveno mladinske pravilne igre »Zaromila, odlično delo naše pisateljice, Ruže Lucije Petelinove, ki se vrši danes ob 4. popoldne v opernem gledališču pod vodstvom prof. Osipa Sesta. Zaromila igra Mitja Gorec, dočim so ostale glavne vloge v rokah poklicnih igralcev.

— **Predprodaja vstopnic v pisarni Atene, Dunajska cesta št. 1a-II.,** in pred predstavo v opernem gledališču. Pridite vsi, da vidite izvorno novost slovenske pisateljice Petelinove, ki prikazuje prirodno tragiko in tajne čare našega Krasa. — Odbor Soče.

— **Iz Sokolsko društvo Ljubljana - Šiška** položi 14. t. m. temeljni kamen Sokolskemu domu v Šiški. Dopoldne od 7 do 9. skušnje vseh telovadnih oddelkov, ob 10. zbiralniške članstva na telovadišču za povorko, ob 10. povorka po šišenskih ulicah. Ob 11. slovesno polaganje kamna. — Popoldne od 16. do 17. promenade koncert na telovadišču, ob 17. javna telovadba, po telovadbi velika ljudska zabava.

Zadovoljive so družine, če na mizi so »Jajnine«.

— **Iz Gledališke pisarne.** Drama ponovi drevi grotesko »Zeleni kakadužec in »On je vsega kriv« za red C. Zadnja dramska premijera letošnje sezone bo v sredo. Vpripriži se Frankova drama »Vzroki«. V operi nastopi drevi g. Svetozar Banovec kot vojvoda v »Rigolettu«. Predstava bo po znižanih cenah izven. Jutri se ponovi opereta »La Mascotte« po znižanih cenah izven, proti koncu prihodnjega tedna bo pa premijera Kalmantove operete »Vijolica v Montmartrac«.

— **Iz Klub Primork»** vabi vse svoje članice, da se udeležijo mladinske predstave danes ob 16. uri v dramskem gledališču. Igra se »Zaromila«, ki se vse vrši na našem ljubnem in dragem Krasu. Pridite!

— **Iz Javna telovadba Sokola I.,** združena z ljudsko zabavo in plesom, bo v nedeljo 7. junija t. l. ob 17. na Taboru. Spored: 1. Moški naračaj: Proste vaje za zlet v Prago leta 1932. 2. Ženska deca: Igre. 3. Članice in ženski naračaj: Vadbeni 4. Moški naračaj: Igra s ponjavo. 5. Moška deca: Igre »Kovači«. 6. Člani in moški naračaj: Skoki in preskoki. 7. Moški naračaj: Tekma na hodalkah. 8. Moška deca: Kombinirane tekme. 9. Članice: Proste vaje za zlet v Prago leta 1932. 10. Člani: Proste vaje. Vabimo vse brate in sestre ter sokolstvu naklonjeno občinstvo, da v čim večjem številu posetijo naš letošnji javni telovadni nastop. — Prired. ods. Sok. I.

— **Iz Javna telovadba Sokola I. na Taboru** se prične v nedeljo 7. t. m. ob 17. uri (5. popoldne) in ne ob 16. uri, kakor je bilo razglašeno.

— **Iz Sokol I. ponovno vabi** svoje članstvo in prijatelje na redni letni javni nastop in nedeljo 7. t. m. ob 17. uri. Vse brate, ki imajo slavnostni kroj, vabimo, da se udeležijo nastopa v kroju. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu, v slučaju neugodnega vremena v notranjih prostorih. Zdravo! — Uprava.

— **Iz Drevi ob 20. se vrši v pevski dvorani Glasbene Matice** vaja za petje pri odkritju Fleišmanovega spomenika prigrlašnih zborov. Tam izvedo pevke in pevci vse podrobosti za udeležbo.

— **Iz Sokolsko društvo Ljubljana - Šiška** položi 14. junija t. l. temeljni kamen Sokolskemu domu. Slovesno polaganje kamna se vrši ob 11. dopoldne. Popoldne javna telovadba in ljudska zabava. 286

— **Iz Nesreča pri delu.** Včeraj popoldne je začel pri regulaciji Ljubljane zaposleni predelavec Ivan Voda z levo roko med vrvi za skripace, ki mu je zmečkala več prstov. Voda je moral v bolnico. — Roko si je zlomil 10letni posestnikov sin Vlado Pirc iz Vira pri Kamniku, ko je med nogoletno igro padel. Prepeljati so ga morali v bolnico.

— **Iz Izgubila se je na poti od Vodnikovega trga do Slona ogrlica in obesek z briljantom.** Na obesku je graviran datum »12. IV. 1921« in ime »Mici«. Poštenega najditelja prosimo, da izroči oboje na policiji ali v upravi lista. 285

— **Iz Prvovrstni štajerski rilingz v vinskega vrha Jeruzalem po Din 16—, cviček iz Gadove peči po Din 14—, točič gostihna V JELOČNIK Rožna dolina. 65L**

RIO - ZAJTRK
čaj, sirovo maslo, med, jajce v čaši in kruh Din 6.—

Zvečer zopet
anasan bovla
čaša Din 5.— 8082

Iz Celja

— **Koncert Celjskega pevskega društva,** ki smo ga najavili že pred dobrim mesecem za 13. t. m., se bo vršil šele v soboto 20. t. m. ob 20.30 in se bo ponovil v nedeljo 21. t. m. popoldne ob 17. v veliki dvorani Celjskega doma. Obveščamo o tem javnost, ker je bilo društvo klub prvotni trdnj odločitvi primorano zaradi številnih drugih prireditiv svoj veliki vokalno - instrumentalni koncert preložiti. V zadnjem času se opaža, da gotovi prireditelji brezobzirno ignorirajo veliko popreli najavljene prireditve in prirejajo svoje zabave itd. ravno ob istih večerih. Pri koščki dobri volji; bi se takj nedostatki daš odpraviti tudi v Celju, če ne bi prirejali posamezniki, kakor tudi korporacije iz hudomušnosti svojih potrebnih in nepotrebnih prireditiv — morda pa tudi iz goje nagajivosti — ravno na že najavljene dni. Poglejva o tovrstni disciplini v Celju žal še ne poznamo.

— **Novo življenje v Celjskem domu.** Podjetni hotelir in restavrateur g. Ciril Majcen je uvedel v Celjskem domu (hotel Union) vsakodnevne koncerte prvovrstnega kvarteta pod vodstvom kapelnika gosp. Sergija Borisova. Vsi godbeniki obvladajo

— **svoje instrumente popolnoma in je njihovo izvajanje res prvovrstno in umetniško.** Koncerti se vrše vsak večer, izvenzemski ponedeljek, ob nedeljah in praznikih pa se vrši koncert tudi dopoldne. Vrt Celjskega doma je dobil zopet nove častilce. V interesu povzdige tujškega prometa in v pomankanju res dobrega orkestra moramo biti za omejenno koncerte na vrtu Celjskega doma g. Majcenu iskreno hvaležni.

— **Knjige Slovenske Matice** so prispele. Dobe se od danes naprej do 15. t. m. vsak dan od 2. do pol 4. ure popoldne pri poverljenu. Oni, ki so se zavezali plačati naročnino osebno, dobe knjige le proti izkazilu plačila, ali proti plačilu ob prevzemu knjig.

— **Tožka izguba** je zadela našega kolporterja g. Vidica, ki je kot težki invalid pomilovanja in sočutja vredna žrtev svetovne morije. Pred dnevi je izgubil 500 dinarjev, ki jih je prejel kot invalidnino. Posteni najditelj naj odda denar pri celjski mestni policiji.

— **Dežurno lekarniško službo** v Celju ima od danes do vključno petka 12. junija lekarna »Pri Mariji pomagaje« na Glavnem trgu.

— **Pevski zbor dónskih kokozov »Platovs«**, ki je koncertiral na Telovo v nabito polnem celjskem mestnem gledališču, bo na splošno zahtevno ponovil koncert z novim, izbranim sporedom drevi ob 21. v mestnem gledališču. Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar & Leskovšek na Krajlja Petra cesti.

— **Razglas.** Danes in jutri obhaja Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Celju 60letnico svojega obstoja. Proslava je združena s pokrajinskim zletom Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani. Mestna občina bo ob teh dneh imela v počastitev gostov na svojih poslopij razobesne državne zastave. Hišne posestnike vabimo, da okrase svoja poslopja z državnimi zastavami. — Mestno načelstvo Celje.

— **Izgubljeno in najdeno.** Marija Barbinova iz Kocenove ulice je izgubila pred dnevi med potjo od cerkve sv. Jožefa do svojega doma zlato zapestnico, vredno 450 dinarjev. — V mestnem gledališču je bila najdena ogrlica iz imitiranih biserov, na Ljubljanski cesti pa starinski obrobljeni nanosnik.

Oblečemo Vas elegantno od nog do glave za mal denar zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Stavbno gibanje v Ljubljani

Dasi je zadnje dni dež nekoliko nagajal, se vendar na stavbišnih dosti naredilo. Na Celovški cesti je poleg remize še eno veliko poslopje v delu. Pekovski mojster Pauer s Sv. Petra ceste si gradi obsežno tovarniško poslopje, kjer bo izdeloval kekse in drugo finejšo pecivo. Betonsko temeljno zidovje je poglano iz gramoznih tal par metrov visoko. Kadar bo železobetonska plošča gotova, se prične zidanje z zidno opeko. Stavba bo eno oziroma dvonadstropna. Zidanje vodi mestni stavbnik Hugon Schell.

V Beljaški ulici, ki teče vzporedno z Verovškovo ulico, bo imel moderno domaćijo dr. Dolinar. Zidanje je toliko uspešno, da so ta teden postavili ostreže, ki je bilo v sredo tudi že pokrito. Stanovanja bodo v nizkem in visokem pritličju, v prvem nadstropju in pa pod streho. V Beljaški ulici ni vozovnega prometa, avtomobili in motocikli ne bodo dvigali prahu. Stanovanje bo tudi v nizkem pritličju suho in zdravo, ker stoji hiša na gramoznih tleh. Zidarska dela ima v rokah zidarsko podjetje Angelo Battelino.

V Podjurski ulici rase iz tal temeljno betonsko zidovje za enonadstropno hišo J. Rozmana. Stanovanja bodo v tleh, visokem pritličju in prvem nadstropju. Jeseni bodo stanovanja porabna. Zidanje vrši stavbno podjetje Vinko Borec.

V ulici Na Kodeljevo, ki veže Povšetovo cesto in ulico Ob Ljubljani, bo imel lično domačijo stavbnik Ivan Bricej. Temeljno zidovje je nekaj iz betona, nekaj pa iz klesanega kamna. Stanovanje bo v nizkem, visokem pritličju in prvem nadstropju. Podstrešnih prostorov ne bo, ker bo imela hiša ravno streho. Zidarska in vsa ostala dela bodo gotova vsekako do jeseni. Zidanje bo izvršila Gradbena družba.

Franč Fister, gostilničar na Zaloški cesti je sklenil pritlično hišo vzdigniti v enonadstropno. Te dni so vrgli staro ostreže raz zid, zdaj je v delu zidanje prvega nadstropja, ki bo spričo sedanjega legega vremena kmalu pod streho. Zidarska dela ima v rokah stavbnik Matko Curk.

V PISARNI
— Strojepiska hočete biti, gospodič na, pa ne znate niti traku napeti?
— Oprostite, gospod šef, kaj si virtuoz sam napenja strune na vijolino?

Še ena petletka v Rusiji

Sovjetska Rusija hoče v tehniki prekositi Evropo in Ameriko

Sovjetski tisk obravnava zadnje čase nov načrt elektrifikacije SSSR. Gre za prvi korak k novi petletki, v kateri hočejo boljševiki voditi borbo za gospodarski razmah Rusije enako energično, kakor v prvi petletki, ki bo baje kmalu uspešno končana. Sovjetski gospodarski organ »Ekonomičeskaja žizn« (Gospodarsko življenje) posveča v št. 67 obširen članek nalagam, ki čakajo drugo boljševiško petletko. Glavne podatke o drugi petletki v sovjetski Rusiji posnemamo iz »Jugoslovenskega Lloydca«, ki črpa svoje informacije direktno ali indirektno iz omenjenega sovjetskega lista.

Kakor pri prvi, tako bo tudi pri drugi petletki geslo: Doseči in prekoračiti razvoj kapitalističnih držav. Razlika je samo ta, da zdaj ne pojde samo za Evropo, temveč tudi za Ameriko. V drugi petletki hočejo posvetiti boljševiki največjo pozornost

elektrifikaciji Rusije.

Pisec omenjenega članka pravi, da je elektrifikacija hrbtenice vseh sovjetskih načrtov. Načrt govori o celi vrsti električnih central v Srednji Aziji, ki naj bi preskrbovale to ogromno deželo z električnim tokom, da bi se mogla razvijati v nji industrija. Poleg tega hočejo boljševiki izkoriščati ogromne količine vodne energije rek Angare in Jeniseja v Srednji Sibiriji. Ti dve reki bi lahko dajali toliko energije, kolikor je daje 20 Dnjeprstrojev. (Dnjeprstroj je močnica električna centrala, ki so jo zgradili boljševiki kot eno glavnih etap svoje prve petletke.) Druga petletka hoče povečati kapaciteto sovjetskih električnih central

na 50 milijonov KW,

kar pomeni, da bi sovjetska Rusija prekosila na tem polju celo Ameriko, ki ima samo 35 milijonov KW.

Drugo, na kar bo obrabala nova petletka vso pozornost, je kemična industrija.

Sovjetska Rusija se hoče rešiti odvisnosti od svetovnih koncernov, ki imajo v rokah vso kemično industrijo.

Nova petletka govori o izredni intenzivnosti na vseh poljih kemične industrije, posebno v proizvodnji sintetičnega bencina, sintetičnega kavčuga, amonijaka itd. Nova petletka pa misli tudi na kovine in premog. Ne glede na neuspehe prve petletke določa druga, da se mora na koncu petega leta

produkcija premoga zvišati do 500 milijonov ton, kovin pa na 60 milijonov.

Produkcija bakra, ki je določena letos na 150.000 ton, mora znašati ob koncu druge petletke 1 milijon ton.

Posebno poglavje je namenjeno socijalistični rekonstrukciji vasi.

Splošna kolektivizacija vasi bo po mnenju avtorja omenjenega članka končana že l. 1932., v novi petletki pa pojde za rekonstrukcijo kolektivnega načina poljedelstva. Ustanove se mnoga velika kolektivna in sovjetska gospodarstva, organizirana in urejena po načelih tovarniške industrije, kar bo ustvarilo mnogo novih gospodarskih in kulturnih središč ter temeljito izpremenilo lice sovjetske Rusije. V poljedelstvu čaka boljševike še ena naloga, ki jo hočejo čim prej izpolniti. Gre za zamenjavo vsega drobnega poljedelškega inventarja s stroji in traktorji.

Največjega pomena je pa v novi petletki prometno vprašanje.

V tretjem letu prve petletke se je pokazalo, da promet ni dovolj razvit za potrebe novo ustanovljene sovjetske industrije. Toda prva petletka je storila zelo malo za graditev novih železniških prog, ker se je zavedala, da kapital, s katerim razpolaga, ne zadostuje za graditev velikih in dragih železnic. Niti druga petletka ne seže prometnemu vprašanju sovjetske Rusije do korenin. Glavno poudarjeno drugo petletnega načrta je osredotočena na vodni promet ter na zboljšanje prometa na dosedanjih železnicah. V ta namen hočejo boljševiki

elektrificirati železnice,

izdelovati hočejo ogromne parne in električne lokomotive, uvesti avtomatično sklopjanje in blokiranje vagonov itd. Veliko pozornost bodo posvečali avtomobilskemu in žravnemu prometu. Ena najvažnejših nalog druge petletke je zgra-

ditev uralsko-kuznečkega kombinata, ki naj postane druga premogovno-metalurškična baza sovjetske Rusije in ki naj bi ob koncu druge petletke proizvajal 27 milijonov ton kovin. Poleg tega gre za izredno povečanje proizvodnje plemenitih kovin in sploh mineralij tako v Sibiriji, kakor tudi v evropski Rusiji.

Druga petletka pa zahteva še večjo napetost in mobilizacijo vseh sil, kakor prva, pravi »Jugoslovenski Lloyd«. Sovjetska Rusija trpi še vedno na pomanjkanju kapitala in uresničenje vseh teh dalekosežnih načrtov je mogoče samo pri novih neizmernih žrtvah vsega prebivalstva, pri največji omejitvi v zasebnem življenju vsakega poedince in v izjemni eksploataciji dela. Druga petletka se bo mogla izpolniti samo, če se še poostri režim reglamentacije in če bo na pritisk vlade prebivalstvo še bolj omejeno v svojih že itak skromnih življenjskih potrebah. Prva petletka je prinesla sovjetski Rusiji silno poslabšanje življenjskih pogojev, navzlic temu pa gre druga še za večjimi žrtvami, pri tem pa njen cilj ni blagostanje prebivalstva, temveč tehnični ideal — prekoračiti tehnični razvoj Evrope in Amerike.

Če bi ne vedili iz zgodovine, da so fanatiki ideje zmorni res velikih del in da so že opetovano obrnili usodo celih narodov v drugo smer, bi lahko že zdaj trdili, da se druga petletka boljševikom ne bo posrečila. Tako bo pa treba počakati, kaj nam prinese bližnja bodočnost.

Ker je bil Linder ljubosumen

V Parizu je prišla pred sodišče zanimiva zadeva, ki je obudila spomin na slavnega filmskega igralca Maxa Lindera. Gre za oporoko slavnega komika, ki so ga našli 1. novembra 1925 z njegovo ženo mrtvega v nekem pariškem hotelu, kar je bila takrat največja pariška sen-

zacija. Kmalu po pogrebu so odprli njegovo oporoko, v kateri je bilo poleg obširnih volil tudi nekaj stavkov, ki so povzročili tožbo. Po dolgem prizadevanju je bila zadeva rešena civilno. Linder je namreč v svoji oporoki določil, naj vzgoje njegovo hčerko, ki je bila takrat stara komaj leto dni, v popolno žensko »z vsemi lastnostmi, katerih njena mati ni imela.« Njegova tačča Petersova je pa skušala sodnim potom doseči razveljavanje oporoke, češ, da je z njo žaljena njena hči in da dokazuje, da Linder ni bil normalen. In preiskava je spravila na dan žalostno sliko Linderjevega zakonskega življenja.

Linder se je seznanil s svojo ženo v Chamonixu in jo je kar ugrabil. Njemu je bilo 40, nji pa komaj 17 let. Takoj po poroki je izbruhnila na dan vsa njegova ljubosumnost. Komaj je bil oženjen leto dni, je žena zahtevala ločitev zakona, potem je pa tožbo iz strahu pred tragedijo umaknila. V oporoki pravi, da je živela v neprestanem strahu, da bo umorjen. Linder je pa nekaj ur pred smrtjo napisal pismo, v katerem pravi o svoji ženi, da je monstrem perversnosti, ki mora izginiti s sveta. Tudi iz te oporoke je razvidno, kakšen pekel sta preživljala oba. Še bolj žalostno sliko so pa podale pri-

de. Govorile so o neprestanih prepirih zaradi ljubosumnosti in neki švicarski profesor, ki se mu je dal Linder nekaj tednov pred smrtjo preiskati, je kot priča izjavil, da bi postal komika takoj v noč, če bi bil švicarski državljani.

Zastopnik zasebne tožiteljice je izjavil, da je naloga sodišča izredno težka, ker mora soditi dva mrljca. Linderjevo oporoko brani znani francoski politik Paul Boncour. Sodišče bo izjavilo, da je Linder blazen, ali pa da je bila njegova žena perversna.

Tri milijone krožnikov razbil

Marsikatera služkinja bo vzdihnila, ko zve, da lahko človek ustanovi svojo eksistenco na razbijanju krožnikov, do čim morajo služkinje plačati vse, kar razbijejo. In vendar je svetovno znani komik Baggesen dan za dnem zabaval občinstvo v varijetajih s tem, da je razbijal krožnike. Nastopal je v velikem fraku, ki je bil očividno narejen za dvakrat tako visokega in debelega človeka, kakor je bil on, in na rokavi je držal celo piramido krožnikov, ki naj bi jih prinesel na bližnjo mizo. Naenkrat mu je pa padel gornji krožnik na tla, za njim drugi in tretji, dokler niso ležali vsi razbiti na tleh. Komik je delal pri tem take grimase, da so ljudje kar pokali od smeha. Ko je bil razbit zadnji krožnik, je bilo med občinstvom že malo takih, ki bi ne imeli od smeha solznih oči.

Baggesen je bil seveda največji dobrotnik in podpornik tovarn porcelana. Mož je izračunal, da razbije vsako leto pri svojih produkcijah okrog 100.000 krožnikov, kar je bilo primerno zabeleženo tudi na lepkih. Baggesen si je za služil z razbijanjem krožnikov lepo premoženje in nedavno je umrl v svojem gradu na Danskem. V svojem življenju je razbil nad 3 milijone krožnikov, kar je pač svojeverstni rekord. Ko je kot de doma razbil prvi krožnik, pač ni mislil, da postane to njegov glavni poklic.

Pomanjkanje jih sili v poklice

Nasprotniki žen v javnih poklicih radi trdijo, da služijo ženske samo zato, da si lahko v svoji nečimernosti marsikaj privoščijo in da zvišajo svoj življenjski nivo. Drugi zopet pravijo, da se hočejo žene s tem izogniti gospodinjstvu, ki se jim zdi dolgočasno in dušmorno. V ameriški državi Ohio so pa zbrali statistične podatke, ki nam deloma odgovarjajo na vprašanje zakaj žene vedno bolj silijo v javne poklice.

V 550 primerih od 1000 je šlo za vsakdanji kruh rodbin, ki imajo 2 do 3 otroke. V 295 primerih je bilo ugotovljeno zakonsko sožitje, 110 je bilo vdov, 69 ločnih in 46 takih, ki so jih možje z otroci vred zapustili. Može drugih žensk v službi žive kot pohabljeni ali neozdravljivo bolni v okrevališčih in socijalnih ustanovah. Izmed 295 žen, ki še žive v bolj ali manj znosnem zakonu, jih je izjavilo 187, da so primorane služiti, ker možje dohodki ne zadostujejo za preživljanje rodbine. 33 žen služi zato, ker so njihovi možje bolni, 36 pa zato, ker so možje brez službe. Samo v 34 primerih je bilo ugotovljeno, da gre bolj za gospodarsko osamosvojitve žene, nego za resnično potrebo. Zanimivi so tudi podatki o ženskih poklicih. 227 žen dela v tovarnah in delavnicah, 349 v domačih in gospodarskih službah, 51 je zaposlenih kot prodajalke, 17 kot uradnice, 6 pa v raznih kvalificiranih poklicih.

Razstava za razstavo

Razstave so postale zadnja leta že prava manija. Komaj bo končana jeseni velika kolonialna razstava v Parizu, ki velja za največje te vrste v zgodovini človeštva, že prihajajo vesti o pripravah za novo svetovno razstavo, s katero hoče mesto Chicago priložnost leto proslaviti svojo 100. letnico. Razstava bo posebno zanimiva za Čehe, ker jo odprli Čeh Cernak, čikaški župan. Zanimala bo pa marsikoga tudi zato, ker bo zgrajen na nji najvišji stolp.

Mesto Chicago se hoče postaviti pred svetom v prvi vrsti z ogromnim stolpom, ki bo segal 500 m visoko in bo torej za celih 378 čevljev višji od slavnega nebotičnika Empire State v New Yorku in za 616 čevljev višji od Eifflovega stolpa v Parizu. Stolp bo del ogromnega poslopja za zborovanja, ki ga grade za razstavo in ki bo veljalo 43 milijonov do-

larjev. Sam stolp bo veljal 3 milijone dolarjev. Zgrajen bo iz kamena, da bo arhitektonsko harmoniral s Fieldovim muzejem in drugimi poslopji v Grantovem parku, za katerega je ves monument projektiran. V pritličju stolpa bo ogromna dvorana za 25.000 ljudi, drugi prostori bodo pa služili razstavi. Stolp bo zgrajen na južni strani vojaškega vežbališča med dvema zunanjima avtomobilskima cestama. Z vojaškim vežbališčem ga bo vezala podzemna železnica.

Reinhardtove težave z ločitvijo

Iz Rige poročajo, da je sodišče nedavno razdrolo zakon znanega režiserja Maxa Reinhardta z njegovo ženo igralko Elso Heinsovo. Kmalu so se pa oglasili ljudje, ki imajo pomisleke proti veljavnosti Reinhardtove ločitve. Reinhardt je češkoslovaški državljani in zato je nastalo vprašanje, kako je moglo sodišče v Rigi pravomočno ločiti dva tučja. Gre pa za to, da se je Reinhardt za nekaj časa preselil v Rigo, da bi se mogel ločiti od svoje žene. V Rigi si je najel stanovanje in po latvijskih zakonih je podvržen v zadevi ločitve zakonno latvijski zakonodaji vsak, kdor se rudi v državi. Pri latvijskih sodiških državljanstvo zakoncev ne igra nobene vloge, pač pa gre za čas bivanja na latvijskem ozemlju.

Zato se je tudi Reinhardt lahko ločil, čeprav je češkoslovaški državljani. Med Latvijo in Češkoslovaško pa ni pogodbe o priznanju ločitev v eni državi, do katere je prišlo v drugi državi. Zato se je Heinsova pritožila proti sodnemu odloku na višjo inštanco tudi v Latviji. Konec koncev pojde za načelno vprašanje, če je bilo latvijsko sodišče upravičeno razdroiti zakon, čeprav prebiva en zakonec v Latviji. To vprašanje bo moral rešiti senat.

Zanimiv koncert v Tržiču

Po pavzi, ki jo je povzročila prevelika zaposlenost pevovodje g. ravnatelja Albina Lajovica — je društveni zbor, znan vsem obiskovalcem župnih koncertov Hubadove župe JPS v nedeljo zopet nastopil s koncertom v telovadnici meščanske šole. Na sporedu, ki je bil malo dolg in zaradi vročine tudi utrudljiv, je obsegal moške zборе F. Juvanca (Sopek), Vj. Klatic-Rosenberga (San), Mirkovo narodno »Djaurko — mila« in F. S. Vilharjevo dokaj težko in redko peto »Na Ozalju gradu«, ženska zbor: Glinkova »Elegija« in Prelovočeva »Tako mi je dragi, da bridko bi plakala« ter mešane zборе: Rožančeva »Da sem jaz ptičica«, Minkovo »Sumo jarko«, Devovi »Meglina« in »Po zimi pa rožice ne cvetoe«, Adamičevo »Po vodi plava«, »Zrelo žito«, »Domovina«, Premrlovo »Moj dom« in Pušev venček narodnih napitnic. Poleg pevskih točk je sodeloval na koncertu še salonski orkester z Dvořakovo »Uspavanko« in Slovanskim plesom št. 2.

Pevski zbor Bralnega društva v Tržiču ni številen, pa ima dober glasovni material in nekako rutinirane pevce med seboj. Obširen spored je absolutno pohvalno, da se je pri izvajanju težjih pesmi poznalo, da je bil koncert v naglici pripravljen. Ker je za zbor priden, ima veselje, bo njegov trudljivi in požrtvovalni pevovodja g. Lajovic — če ne bo prekinil vaj — lahko na prihodnjem koncertu mnogo več pokazal kot toplot. Predvsem bo treba paziti na intonačno sigurnost ter na lepo, estetsko prednašanje. Tržiška publika, ki je dvorano popolnoma napolnila je čudovito mrlja. Zbor je za svoja izvajanja zaslužil daleko srčnejše priznanje kot ga je bil deležen. — Na koncertu je prijetno presenetil nastop salonskega orkestra pod dirigentom učiteljem g. Kerncem, ki je pogumno in občutno zaigral v Dvořakovi skladbi. Kot solist se je uspešno predstavil g. Paternost, s svojim lepo barvanim glasom. Občinstvo je posebno ugajala narodna »Pa so fantje proti vasi šli«. — Pri nekaterih zborovskih točkah je sodelovala kot sopranistinja solistinja gđ. Pretnarjeva. Ki razpolaga z liricnim, mehkim in ljubkim glasom. Peti bi pa morala nekoliko pogumnejše. V splošnem je koncert ostaval v vseh lep vtis in želimo zboru Bralnega društva v Tržiču, da se trdno oklene svojega umetniškega vodje g. ravnatelja Lajovica, da vztraja v začetem delu, da stremi po izpolnitvi prednašanja, da ga bomo kmalu zopet lahko pozdravili med stebi slov. pevskih društev na koncertu

palmira milo

lepo rodi in zdravlju godi

Hubadove župe v Ljubljani. Med koncertom je pevovodja g. Zorko Prelovec, ki je zastopal Hubadovo župo JPS kratko obrtal razvoj pevskega pokreta pri nas od čitalniške dobe do danes. Priporočal je, da se vsi zbori združijo pod okrilje Hubadove župe JPS.

Koncert zboru Bralnega društva v Tržiču je bil zopet dokaz, da se naša pevska društva pridno gibljejo in da stremijo po napredku.

Z. P.

ZOBOZDRAVNIK
dr. Srečko Puher
SE JE PRESELIL
z ordinacijo s Poljanske ceste št. 16
v lastno vilo v Gregorčičevi ulici št. 32
(vila poleg banke palače na Bleiweisovi cesti, nasproti Trgovskega doma). Telefon 20-70.

Novo mesto materam

Na cvetno nedeljo je priredila tukajšnja meščanska šola rodiljski sestanek, posvečen materam. Bil je le prvi poizkus navezati stike med šolo in domom, ki je pokazal, da je mogoče harmonično sodelovanje vseh vzgojnih faktorjev, na trdnih temeljih vere in upanja v boljšo bodočnost.

Pred dobrim tednom se je spomnila mater dečka osnovna šola. V nedeljo 31. maja pa nas je presenetila z res intinno prisrčno prireditvijo mamam v čast dekliške osnovna šola. Program je obsegal kratek pozdrav, precejšnje število uspešnih deklamacij in ljubkih nastopov deklic raznih razredov, med njimi treh srbohrvatskih, kar je zelo pohvalno, da tudi naše matere spoznajo, kako ljubko se glasi bratska beseda iz nežnih otroških ust. Vmes so peke dnevu primerne pesmice. Krasen je bil nastop deklic prvega razreda. To vam je bil prizor, ki je pokazal lepo sliko moderne šolske vzgoje, da je lahko žal vsem, ki ga niso videli. To je bila šola življenja, to je bila delovna šola v žaru ljubezni in oboževanja zlatih mam. Nič izumetničenega, nič za javno pohvalo, ker to je delalo srce, to so ustvarili otroci. Zato pa čast vrlim učiteljicam dekliške šole brez izjeme.

Daniel Poire:

Soimenjak

S čuječnostjo očvarja, ki hodi okrog svoje črede, je hodila gospa Bejois med svojimi gosti; tu se je nasmešnila in malo pokramljala, tam prijazno odzdravila, odvedla dame k bifeju in naročila kaj orkestru, skratka, preživljala je sijajen, nepozaben večer.

Ko je zagledala Eduarda Duvaletta, je krenila naravnost k njemu.

— Ker ne plešete, dragi gospod, — je dejala, — vas predstavim enemu vaših sotrpinov. Zelo prijazen mož je, premožen in mladim fantom naklonjen. Utegnje vam biti koristen.

Morda je mislila na usluge, ki si jih delajo med seboj dobri prijatelji. Namen je bil gotovo hvale vreden. Sicer se pa ni dalo več utti, kajti gospa Bejois ni ostala pri besedah.

— Nedvomno ste sorodnik skladatelja Duvaletta.

— Prav nič si nisva v sorodu.

Eduard Duvalet je odgovoril s hu-

domušnim smehljajem. To so smatrali za skromnost.

Ko je Eduard Duvalet pred dvema letoma zapustil Dijon, mu je bilo ime skladatelja Duvaletta znano, ni pa niti slutil, da bo v Parizu tudi znano. To ni nič presenetljivega: na kmetih se ljudje za nobeno stvar ne navdušujejo tako kakor v mestu, neradi vidijo vzhajati nove zvezde, po dolgem obotavljanju se dajo prepričati, slava je nedvomno že obledela; posebno se če je prekoračila mejo okraja.

Neizogibno vprašanje: — Ste skladatelj sorodnik? — Zabavala je najprej Eduarda in tako se je končno sprijaznil z mislijo, da je v zelo daljnem sorodstvu s skladateljem, ne da bi pomislil na nevarnost, ki bi utegnila nastati iz tega. — Mislim, da sva si malo v sorodu, — je dejal, da bi prihranil razočaranje onim, ki so ga vpraševali in ki jim je odgovarjal v začetku nikalno.

Otm je ostal sam, je hotel izrabiti priložnost in oditi. Toda gospa Bejois je pravočasno opazila njegovo namero

in zadržala ga je, še predno je prišel do garderobe.

— Ah ne — saj ne morete oditi tako zgodaj. Ostati morate vsaj na večerji.

— Pozno je že in pa ...

— Ne, ne, miza je že pogrnjena, vse je pripravljeno. Čakajte, predstavim vam lepo dekle.

— Gospa, — je dejal odločno, — rad ostanem pri vas na večerji, toda ne predstavljate me nikomur več, prosim.

Njegov sklep je bil trden, saj ni hotel, da bi ga že petnajstič vprašali, če je v sorodu s skladateljem.

Odšel je v jedilnico in sedel na koncu mize z izrazom človeka, ki so ga že do smrti izmučili.

Ko so prinesli tretjo jed, je spoznal po neizogibni tradiciji za potrebno izpregovoriti nekaj besed s sosedo, majhno črnolasko rjave polti in orlov: skega noska.

— Vam smem ponuditi malo vina, gospodična?

— Oh ne, vina ne smem piti.

— Kaj so ga vam prepovedali rodi-

telji?

Zasmejala se je.

— Ne, zdravnik. Zadostuje pol kozarca, pa me popade migrena.

— V Dijonu sem poznal čudnega dečka. Vedno, kadar je šel na plesni večer, je vzel s seboj škatico sode. Nekeč so se nekateri njegovi tovariši ...

Anekdota ni bila posebno duhovita, toda dovolj dostojna, da bi jo mogel povedati advokat.

Dekle je pazljivo poslušalo. Njene družice so prekinile Eduardovo pripovedovanje s smehom, ki je pričal, da jim je zlezlo vino v glavo.

— Ivonna! Gospodična Ivonna Duvaletta, ali smem vedeti, kaj vas tako zanima?

Na njegovem obrazu se je poznalo silno presenečenje. Vendar se je pa premagal in vprašal:

— Oprostite, gospodična — ali niste morda v sorodu s skladateljem Duvalettom?

Vsak človek pride enkrat na vrsto. Tudi njemu je napočil trenutek odgovora.

— Da, gospod, — je odgovorila, — on je moj oče.

— Kako sijajen talent! Njegova zadnja oporeta je velodelo življenjske radosti, sile in zanosa. V Dijonu —

Bil je v svojem elementu. Znal je tako navdušeno govoriti o delih svojega soimenjaka, da ga je bilo veselje poslušati. Na dan je priklopelo vse njegovo občudovanje, ki ga je skrival dolgo leta v srcu.

— Kako izborna poznate skladbe mojega očeta! — je dejalo dekle presenečeno.

— O, to ni nič posebnega, sem namreč tudi sam malo glasbenik, — je odgovoril.

Čez tri mesece sta se Eduard in Ivonna zaročila. Od tistega dne je bil rojen zadrege, če ga je kdo vprašal, ali je v sorodu s skladateljem Duvalettom. Bil je celo ponosan na svoje sorodstvo, čeprav se je bal prav za prav s tujim perjem. Kakor da ni več Eduard Duvalet, temveč Duvalettov net. Ljudem je to zadoščalo.

Svetozar Banovec o sebi in o Ameriki

Večjih koncertnih nastopov je imel v Ameriki 82 — V Ameriki je treba trdo delati

Ljubljana, 6. junija.

Pred dnevi se je vrnil iz Amerike na povabilo uprave opernega gledališča. Drevo pa še nastopi na domačih deskah. Že zaradi tega bi ga morali občudovati. Ni prišel počivati na lovorike, kar iz novega v stari svet — tiho, neopaženo, čemu bi počival, saj je bil skoraj 2 leti neprestano na nogah, preromel je s pesmi skoraj vso severno Ameriko, na vzhodu in v osrčju tja do zapada.

Zelo, zelo malo vemo o njem. Skopih besed smo bili vedno, kadar je šlo za domače ime, v nekaterih pogledih smo še vedno stila ozkosrčni, ker hočemo biti po drugi strani malo preveč svetaki, monde-

nega okusa ter se nam zdi vse tem bolj imenitno, čim bolj diši po — španski vasi. Banovec je naš pevec; s tem bi moralo biti povedano, da smo ponosni nanj in da so njegovi uspehi i naši, njegov sloves i naš.

Naša dolžnost je torej, da vsaj pokramljamo z njim.

Kje drugje bi ga naj dobil, če ne v gledališču. Pri vajah... Že v hoji se mu pozna Amerika. Prihiti je nekoliko pozneje kot je bilo dogovorjeno. Vljudno se je oproščal s potnim čelom, bil je po opravkih na kolodvoru zaradi prijaje. Da, tako, potovanje, prtljaga, carina — tu pa že vaje, takšen pomnek mora biti opravljen le mimogrede — vse v ameriškem tempu.

Ne, njemu se zdi zdaj vse drugače v domovini. Kot da se je ustavila ura in svet okoli njega. Tu ni govora o ameriškem tempu...

Verjemeti mi, — pripoveduje živahno — kar mori me ta tišina, nervozen sem od nje, obenem mi pa še vedno brne v glavi ameriški stroji, vzvalovano divje življenje, naglica, hrup, nemir. O, seveda, to je popolnoma drugačen svet, vse je postavljeno, takorekoč, na glavo v primeri z Evropo. Človek se ne more dolgo v to dovolj živjeti in se med tem vrvežem orjentirati. Značaji, navade, mentaliteta, ves način življenja, dojemanja teh ljudi, gledanja na življenje — vse je drugačno kot pri nas. Tega ne moreš kar na mah spoznati in razumeti. Centi pa znajo umetnost in umetniška prizadevanja. Toda treba je tudi dobro poznati njih okus, prednašanje mora biti bolj živahno in temperamentno.

Zdi se mi, da sem precej prepotoval in da je bilo dovolj dela. Večjih koncertnih nastopov je bilo 82, tu seveda niso vštet nastopi pri raznih dobrotelnih prireditvah med rojaki in sploh manj važnejši angažmaji. Na vzhodu sem nastopal v vseh večjih mestih — New York, seveda, Chicago, Cleveland, Detroit, Sheboygan, Milwaukee, Pittsburg, Waukegan — in tako podobno križem v mnogih krajih.

Nastopal sem pred rojaki, tudi v hrvaških naselbinah, pri Čehih, pa tudi pred pristno ameriško publiko, tako n. pr. v Chicagu v dvorani Orchestra Hall, kjer gostujejo le res priznani umetniški svetovnega slovesa. Ta koncert je bil lani 18. maja, o njem ste tudi vi nekaj poročali. Program je bil mednarodni, vendar sem pa izbral predvsem jugoslovenske pesmi, med njimi največ skladb naših modernih skladateljev in sicer, da bi videl, kako bodo učinkovale pri Američanih. O tem koncertu so pisali vsi večji čikaški listi obširne, res laskave ocene. To me je veselilo tem bolj, ker je s tem tujina priznala našo lepo pesem. Za ta angažma so se zavzele zame ne le rojaki, temveč predvsem Čehi in Jugoslovenci. Vedeti je namreč treba, da pomeni že precejšen priznanje sam angažma za Orchestra Hall. Zato me je tudi nekoliko skrbelo, kaj poročajo ameriška kritika, saj ni šlo le zame, temveč predvsem za naš sloves v velikem svetu. Prodi sem in vedno mi je še zagotujena kariera med Američani, če bi hotel nazaj.

Počitka res ni bilo. V Ameriki mora biti stroj, če hoče živeti. Človek mora biti jaklen. Živci ne smejo nikdar odpovedati. Počival nisem niti en dan, 22 mesecev sem bil neprestano na nogah, v vlakih, avtomobilih, včasih sem se vozil na skušnje tako daleč kot je iz Ljubljane v Trst, vedno sem moral hiteti, vse koncerte sem aranžiral sam, sploh vse posle sem vodil sam, skoraj vsak dan sem odposlal do 20 pisem itd.

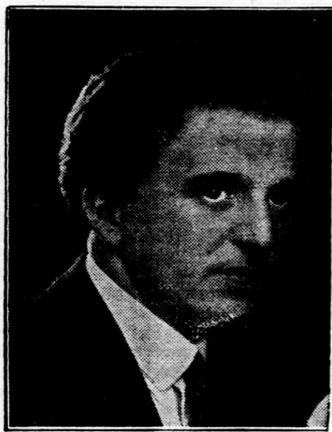
Tega pa ne vem. Morda bodo vedeli centi ta trud, toda niti misliti si tega prav niče ne more, kakšno delo je bilo, kot rečeno, zdi se mi, da sem precej sveta preromal, dolge poti so med posameznimi kraji, vse se zdi v Ameriki veliko in velkopotno, pa še neskončne železnice in avtomobilske ceste — vse to mi še brendi v glavi in se še ne morem prav umiriti in smajti, mnogo imam v glavi, a zdaj še neradiu.

morem vsega razporediti in se spomniti. Pozneje bom skušal o priliki kaj napisati, ko se spomini vsidrajo in misli urede.

O rojakih bi vedel seveda mnogo, povedati. Predvsem pa je potrebno naglasiti sila žalostno dejstvo: naši izseljenci nimajo nobenega stika z domovino. Popolnoma so pozabljeni ter prepučeni sami sebi. Da, niti knjig jim noče nihče poslati, četudi bi jih sprejeli z odprtimi rokami. To meče na nas zelo čudno luč. Pomislite, niti skromnih not jim ne pošljemo, četudi kar gore za domačo pesmijo. Nobena zaslomba in tolažbe jim ne nudimo, kar se pa zelo maščuje. Povsod sem slišal te tožbe. Kdo bi se potem še čutil, če za Slovenci v Ameriki kmalu ne bo več niti spomina... Starejši, priseljenci se še nicer vedno, ob vsaki priliki spominjajo stare domovine, a s bridko zavestjo. Mladina pa ima sploh žalostne pojme o starem svetu in če znajo rodni jezik, se navadno vramujejo svojega porekla. Kajti otroci ne znajo ceniti trpljenja in krvavih srag svojih roditeljev, ki so si morali ustvariti z golimi rokami nove domove, zgolj s pridnostjo so si omogočili existenco. V Ameriki ni življenja brez truda in dela. In starši se pred otroci lahko po pravici ponajajo s svojimi uspehi. Pravijo, glejte otroci, vi ne veste, kaj se pravi živeti... Goši in boski smo prišli v Ameriko, sestradani, izvrženi... Otroci pa mislijo in tuhtajo, kakšna je potem takem Evropa. Nečivilizirana, ljudje se še oblačijo kot v srednjem veku, o avtomobilih, nebotičnikih in podobnih ameriškimi prilastkih ni govora — morda vlada tam še celo suženjstvo. No, in iz stare domovine ni glasu — vse mogoče se lahko godi tam, pa se mladina končno sramuje rodnega jezika.

Ne morete si misliti, kakšni reveži so naši ljudje tam kljub vsemu. Res, lepe domove imajo, njih hiše so takšne kot so tukajšnje večje vile, kruha tudi ne stradajo — toda kako se v Ameriki dela! Brez počitka kot stroj, brez odihla in lagodnosti. Kar vkljenen si v silno verigo dela, ki te vleče v jaklen kot neprestanega gibanja, ustvarjanja, izrabljanja — če se ustaviš, te stro nozirne sile življenjskega tempa. Morda so se res že temu privadili, da se niti ne zavedajo vse peze, ki leži na njih. Toda na zabavah, prireditvah jih nikdar ne vidiš povsem sproščeni, veselih, še vedno jim leži jaklena skrb in nemir na obrazih, ne, kot vidiš pri naših tukajšnjih ljudeh, ko se zabavajo ter počivajo.

Tega vam ne morem povedati — takšnega ognja, ljubezni do pesmi ne vidiš nikjer kot pri ameriškimi rojakih, ko zaslišijo domačo pesem. Kdo bi ne bil ginjen, če vidi jokati stare, zbele, v življenjski borbi ojeklenele ljudi. Te solze ne pomenijo sentimentalnosti, tožba so, strto hrepenenje za daljnim svetom, ki so ga morali zapustiti.

Silkar B. Jakac

Koliko so hoteli vedeti o stari domovini! V začetku so sicer proti vsakemu rojaku iz stare domovine nekoliko nezaupljivi, ker mislijo, da je prišel le zaradi dolarjev. Saj jih pač le takrat najbolj ljubimo, ko trkamo na njih možgane. Toda moja pot je bila druga. Razumeli so jo ter se mi povsem zaupali.

Med mladino je že mnogo izobraženec. Sploh se očituje povsod v slovenskih naselbinah, da smo v nekem pogledu naravnost rojeni za Ameriko. Naša marljivost, delavnost, poštenost, štedljivost in trdoživost so najboljši kapital za trdo ameriško življenje. Naši izseljenci so bili skoraj večinoma le težaki, dinarji, poljski delavci, zdaj so pa zastopani v novi domovini skoraj v vseh poklikih, povsod se znajo uveljaviti in asimilirati. Otroci priseljencev so skoraj vsi boljše preskrbljeni.

Kot veste, sem baš na božič ležal v bolnici zaradi vnetja slepiča. Operiral me je rojak dr. Perme, mlad, dober zdravnik, prvi zdravnik clevelandške bolnice. Bolezen mi je vzela precej časa. Toda v Ameriki ne utegneš biti bolan. Imel sem sklenjenih več angažmajev, ki jih nisem smel odložiti, ker bi na ta način lahko zgubil kredit pri strogih Američanih. V Ameriki se koncerti, predstave itd. ne prelagajo in ne odpovedujejo. To naredi slab vtis. V Ameriki ne smeš nikdar pokazati svoje nemoci; težko bi bilo potem tudi sklepati angažmaje drugje, ko bi videli, da nisem držal besede v prejšnjih primerih. Zato sem napel vse sile, da sem se zopet postavil na noge. Bolezen je pa bila resna, v začetku so obupavali nad menoj. Januarja sem zopet pel in sicer v clevelandskem

Res, naše ameriško časopisje ne ve mnogo povedati o naših v Ameriki, kar tudi nekoliko škoduje boljшему medsebojnemu spoznavanju in vesem s starim svetom. Premalo je, če čitamo le o ameriškimi Slovencih, da je tu enega podsula, tam so nekoga umorili banditi ali ga oropali itd., ker si potem mislimo, da je Amerika nekakšen eldorado banditov in sodrge ter da so tam zločini nekaj vsakdanjega. Dobro bi bilo, da bi se pisalo kaj nastančnejšega o razmerah in življenju naših izseljencev, o prireditvah, društvenem življenju itd., da bi se zbudilo večje zanimanje za nje v stari domovini.

Vsekakor bi pa morali nekaj storiti za medsebojno zblizevanje ter tesnejše vezi. Z Jakcem nameravava ustanoviti klub

Vrtnarstvo v prvi polovici junija Nekaj praktičnih nasvetov onim, ki hočejo umno vrtnariti

Ljubljana, 6. junija.

Kar smo povedali iz sadjarstva za drugo polovico maja, velja tudi prvo polovico junija, zlasti o vziranju sadnih škodljivcev. V tej dobi je največ opravila pri oblikovanih drevesih. Na piramidah pospešuj, da bodo mladike vejnih venecv (etaž) enakomerno rastle. Tistim, ki rasto prebužno, prištipni konice na dolgotisti 30 cm, da si šibko rastoče opomorejo. Ako vzgajaš kordone in palmete, je prva polovica junija najprimernejši čas za vpoibanje mladik ki so namenjene za ramena, ker so še zeljate in gibke. Ko olcense ali šele v pomladi, ne moreš tega napraviti, ker se lomijo. Da se pa rast ne zaustavi, privedi konice vpojenih mladik počevno ob količiku. Približno štiri tedne kasneje odvleži mladice od količikov in upogni jih nadalje, pa zopet privedi konice počevno ob količiku. Ako ne privedeš konice mladik počevno navzgor, zastane rast, zadržaj ob deblu pa odganjajo za obliko drevves nepotrebni in naslednji odganjki. Tudi pri visokodebelnatih drevesih vzgajaj krovo po navodilih, ki veljajo za piramidalne prtilkavce. V juniju se začno sadni škodljivci preobrazovati v bube in si iščejo skrivališča. Ovij okrog debel 15—20 cm široke pasove iz valovite lepenke, odeni jih s pergamentnim papirjem in dobro poveži. Vsake tri tedne odvleži te ovroje ter očisti s kletko žuželke, ki so zašle v te pasti v kako posodo in jih pokončaj. Po vsakem pregledovanju pasov poveži jih spet označeno na debela za nadaljni lov nezasitne golazni.

Paradižnikom postavij kole. Za naše podobne razmere je najprikladnejša vzgoja paradižnikov ob košu z enim, največ z dvema odganjkoma, ki zrasteta ob

Ivana Zormana (po imenu najpomembnejšega poeta ameriških Slovencev — o njegovem delu bi bilo tudi treba spregovoriti kaj obširnejšega). Namen kluba bo gojiti z ameriškimi rojaki tesnejše stike.

Reči moram, da je bil tudi Jakac povsod toplo sprejet ter je dosegel s svojimi dell najlepše priznanje in uspehe. Seveda, o vsem tem res ne morete mnogo vedeti.

Torej, enkrat pozneje, ko se bom nekoliko bolj zbral, bom kaj napisal o Ameriki, še mnogo imam na srcu.

Čas je bil odmerjen in je potekel. G. Banovca je čakala vaja z dirigentom. Sicer bi pa človek še sedel in poslušal, zlasti, ker vsi ne vemo centi časa po ameriško. In še marsičesa ne.

staneh prvega cveta. Pridno odstranjuj zalistnike, nikar pa listja. Brez listja je pridelek drobnejši, kisel, brez okusa in vonjave. Povedati moramo, da je še lansko leto mnogo ljubljanskih lastnikov vrto naredilo ta pogrešek, ki so s tem pokazali popolno nevednost o življenju rastlin. Da peronospora ne popali paradiznikov, jih poskropi vsakih 14 dni z bordoško brozgo. Pregosto izkalilo zelenjad, zlasti korenstvo preruvaj. Na kapuznicah se bo javil metulj kapuzov belin, ki bo prišel odlagati rumena jajčka v skupine na spodnje strani listja. S pregledovanjem lahko uničimo jajčka in tudi zeleno-rumeno gosencice, dokler so mlade, ker žive zadržno, skupaj. Kadar odrastejo, je škoda znatna in tudi pokončavanje težavnejše, ker se razpešajo. V prvi polovici junija sejemo še pozni fižol, grah, korenje, listnato zelje, mesečno redkvice, redkev, solato, kolerabe in endivijo. Zalivaj s toplo, prestano vodo, rajši poreddkoma in temeljito, kakor vsaki dan in pomalem.

Na cvetličnem vrtu nadomestimo odcvetujoče pomladne rastline s poletnimi. Na rabatah posadi nižje spredaj, višje zadaj. Na skupinah na prostem pa postavi v sredo večje, proti robu dajdalje manjše. Vrtnice so v polnem cvetju. Čim odcvetevajo posamezni cveti, odreži jih nižje spodaj nad prvim razvitim popkom. S tem pospešiš ponovno cvetenje. Daljše poveži h kolom, da ne položajo in da se ne pomnijo. Ker so noči toplejše, zalivaj lončnice zvečer s toplo vodo. Ako jih po enkrat na teden zaliješ z razredčeno gnojnico ali s lahko raztopino umetnih gnojil, podpreš rast in cvet. Ako zasetaj voda v kakem lončiku, presadi cvetico nemudoma, da ne zboli in usahne.

'Frote' za kopalne plašče priporoča turdka A. & E. Skaberné Ljubljana

Par hiš dalje vam udari v nos smrad po kožah, kakor bi le-te spadale v sredo mesta na Mestni trg. Izgleda da se zahoje nekaterimkom privilegiranege položaja, ki mu nihče ne upa, ali ne more blizu. Križi in težave so z odvaženjem smeti, ki menda še sedaj nimajo svojega stalnega ležišča, čeprav je občinski zastop izdal tozadnevna točna navodila. Prav tako zanikrnost je s stepanjem smeti na ulico; postopanja ki se ga marsikatera služkinja, pa tudi gospodinja sama rada posluž.

Lahko bi zapisali še to in ono, pa bodi za danes dovolj. Pač pa pristavljamo nujno željo, da posežejo v stvar oblasti, ki izlaska nepotrebno zlo odpravijo, tako da bo prekrasna okolica Loke lepa izpopolnitev k bodočim smaznim, čistim, zdravstveno neoporečnim odnosom v mestu samem!

Ljubljanski tramvaj

Vzeli so nam mesečne in letne karte, sedaj pa niti dijaških kart niso hoteli pred prvim izdajati. Ker pa morajo dijak prvega že jutraj v šolo, naravno niso mogli pravočasno kupiti mesečnih vozniških listkov in so na ta način oškodovani za en dan vožnje in še za vožnjo v remizo po nov tistik in nazaj. Z bloki, ki jih prodajajo po 25 komadov, je isto, da mora iti vsak v remizo po rje in plačati karto tja in nazaj. Ko bo nova remiza gotova, bo pa treba napraviti še daljšo pot.

Če že noče tramvajska uprava listkov na tramvaj prodajati, naj bi si vsaj omislila pisarno v mestu, kjer bi se prodajali vozni bloki in dijaške karte. Morda bi jih mogla prodajati v kaki trafiki ali banki v bližini magistrata ali pošte ali pa pri Putniku.

Razdelitev na cone ni enakomerna, ker se iz Šiške lahko pripelješ za 1 Din do glavne pošte, dočim je treba plačati z Viča, Udmata ali doletnega kolodvoru po 1.50 Din. Naj bi se še pri teh progah prvi dve coni raztegnili do pošte, kakor je iz Šiške raztegnjena ona od Evrope do pošte.

Dijaškim vozniškim listkom naj bi se priznala pravica eventuelno naknadno izrabiti neuporabljene vožnje v teku istega meseca, ker se večkrat zaradi počitnic, bolezni ali kake druge zapreke listek ne izrabiti niti do polovice.

Rečeno je bilo tudi, da listi, ki imajo mesečne karte, to izkoristijo in sede ves dan v tramvaju. Jaz o tem nisem prepričan. Pa če bi se tudi kdo več vozil kot običajno, je vendar imel pravico za to plačano. — Ker so sedaj naptitine odpravljene, sem pa prepričan, da bi bili spredovniki z mesečnimi abonenti zelo zadovoljni, ker bi ne imeli dela z njimi, tem manj, čim več bi jih bilo.

Bili pa so abonenti tisti, ki so zahtevali red v vožnji in jim ni bilo vseeno, če tramvaj zvečer prezdaj zapelje v remizo, kot se je to pogosto godilo, abonent pa je moral peš domov. Prizadeti.

DOBRA IN POCENI ZABAVA ŠLAGER
Izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov
LJUBLJANA, VEGOVA ULICA ŠT. 2
Odškodnina malenkostna.

Potrebna knjiga
Revija »Slovenski tisk« je pravkar izdala lično knjižico »Jezikovno rešeteo« — odtisk člankov, ki so izhajali v tem časopisu in ki vsi razpravljajo o napakah slovenskega pisanja. Po članku prof. A. Sovreta »Šest resnic o tujkah«, ki ga bo vsak čitatelj prebral s pridom in sklenil, da se pomožnosti odvadi nepotrebnega tujkarenja, se vrsti dolgi niz člankov o pravopisnih, stilističnih in jezikovnih napakah s primeri, ki so vzeti iz listov in revij in ki se pojavljajo v vsakdanjem pismenem jeziku prav pogosto. Te napake in nepravilne oblike so razložene zelo jasno in članke čitaš tudi sicer z užtkom, ker so dobro spisani. Predvsem pa bo »Jezikovno rešeteo« praktično rabil vsak, kdor piše slovensko.

Lep in čist jezik — to je prilivlikh narodnih zahteva dobre vzgoje prav kakor lepo venedenje. Pri nas v tem vse preveč grešimo: naša narodna slovenščina, trgovska korespondenca itd. ne razodevajo posebnega spoštovanja do jezika. Res je, da se v zadnjih letih obrača na boljše, vendar bo tudi oni, ki piše dobro slovenščino, češče v dvomih, kako naj postavi katero besedo ali izraz; v tem mu bo »Jezikovno rešeteo« čepav še ni popolno, dober svetovalec. Knjižico je uredil naš znan jezikoslovec prof. dr. Rudolf Kolarik. Stane samo 14 Din in se naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani in arboru. Če bo zadosti odziva, izidejo še nadaljnji zvezki.

Besedo imajo naši čitatelji

Škandalozno početje

Mnogi, ki smo radi nastopa svojega vojaškega roka izstopili iz dosedanjih privatnih služb, smo sedaj, vrtniški se od vojakov, brez posla, dasi so nam službodajalci obetali, da nas bodo po odseluzenju sprejeli zopet nazaj v službo. To se seveda v večini primerov ni zgodilo. Razumljivo je, da je v delodajalčevu korist, če odpusti uradnika, ki je recimo že par let pri njem in s trudom dosegel dosti lepo plačo ter sprejme na mesto njega recimo žensko meč, ki mu dela na pol zastani.

Ali se ne pravi to vojaštvo na prav umazan način izrabljati v sebične svrhe? Kaj smo pa zakrivilji s tem, da smo zdravi in sposobni za vojake in da s ponosom služimo kraju in domovini? Ali more biti to vzrok, da izgubimo kruh, medtem ko drugi, bodisi, da niso sposobni ali pa niso vredni, da bi služili v naši vojski, lepo ostanejo na svojih mestih in v mnogih primerih še v svoje svrhe izrabljajo odsotnost oziroma izstop svojega kolege, ki je pozvan k vojakom. Ali je takšno škandalozno početje nekaterih brezvestnežev mogoče v državi, kakor je naša? In ni nobene zakonskeke zaščite za nas prizadete? Prizadeti.

Svojevrstno otroško igrišče

Na Cankarjevem nabrežju mizari pridnen mož; otrok mu je dala sodba dvoje v v zgojo in tudi boljše polovica je še vedno za pomoč. Ker neutrudljivemu mostru očividno primanjkuje časa za vzgojo svojih potomcev — končno tudi to ni njegova dolžnost — in mati menda misli, da je najbolje, če otrok raste kakor pač ve in zna. Tako sta dva navedena nadobudnika na živahnem nabrežju — med franciškani in Tranco adaptirala svoje obširno otroško igrišče. Ker še ne razumeta, da javna cesta ni prostor za igre s huronskim vpitjem in presunljivim smehom in jokom — ki se sliši tja do franciškanskih golobov in razveseljajo tudi ves nasprotni breg osušene Ljubljane, — se skoraj vesak dan ponavljajo pod kostanjmi pretresljivi prizori. Otroci dvignejo strašno stulbo; na cesto vdreta z dveh različnih odprtin rednika. Nekdo je še mimo; otrok je zadel vanj — evo incidenta. Vročekrvni oče se pri obrambi interesov svojih mladih poslužuje precej »ročni« metod in ne zbira sredstev. Toda, kdor pride v njegov srajone, mu ne pomoga nihče več! Cesta okoli njegove delavnice je za njegove otroke!

oe je za njegove otroke!

Ker se taki prizori ponavljajo vedno češče in je zadnje čase razkrila to idilo tu di policija, prosimo, naj pri morebitni obravnavi kakršnegakoli incidenta pouči tu di starše obeh neboljencev, da morajo otroke nadzirati, ne pa jih puščati, da se prekopicivajo po mili volji koder jim je drago, in se jim mora umikati vse, kar ho di tam mimo in poslušati vse, kar jih doseže njihovo celodnevno cviljenje.

Siti sosedi.

Higijske razmere v škofji Loki

Kdorkoli bo pričel energično in vsestransko iniciativno reševati higijske razmere v škofji Loki, bo storil veliko in dobro delo, kajti položaj, ki je nastal zadnje čase, je zdravo mislečemu človeku pač nerazumljiv. Ne gre pri vsej stvari samo za meščane, ki jim tudi ne more biti vseeno, kako so urejene higijske prilike v mestu, tem večjo škodo utegne imeti škofja Loka z izgubo letovišarskega značaja, ki ob takih mizernih okoliščinah gotovo ne bo napredovala. Tujsko-prometni odsek se trudi, dela in gradi — na drugi strani pa se zopet vse poruši z zanemarnjenjem osnovnih zahtev letovišarskega kraja. Pa evo nekaj primerov:

Prevoz in odvoz fekalij je bil svoječasnno že točno odrejen, sedaj tega ni več in se osobito gnojnica prevaža po mestu po mili volji posameznikov. Doživljamo celo, da se greznična gnojnica vozi ob nedeljah, praznikih — vsak dom, kar čez dan in to ob času, ko si številni posetniki, turisti in gostje, ki prihajajo v škofjo Loko morajo ustvariti ne ravno vzgledno mnenje o domači upravi. Radi teh prevozov se širi po cestah neznesen smrad in to tem bolj, ker vozači le prečesto polovico ali še več vsebine razlijejo po cestišču... Da to nikakor ne gre, je več kot razumljivo in čudno se higijski oblasti, da kaj takega trpi.

In dalje! Za nekim gostilniškim posloplem, pred očmi sreske izpostave in okroženega zdravstva je na dvorišču tolika nesnaga, da je ni kmalu para. Umazane stene, obča neurejenost, smrad in stranišna gnojnica se razliva vse vprek — da joj. Menimo, da bi bila več kot dolžnost vseh merodajnih činiteljev, tolikšno nemarnost s prvim dnem odpraviti. Hiša je last predsednika gospodarskega odseka škofjelokega občinskega zastopa. Brez komentarja!

Bolezni želodca, slabo prebavo

nepravilno vrenje v želodcu urejuje **FIGOL**. **FIGOL** odpira slast, čisti in osvežuje kri, krepi telo. Priporoča se odraslim in otrokom. **FIGOL** se dobiva v vsaki lekarni, po pošti pa razpošilja izdelovalec **DR. SEMELIČ, DUBROVNIK 2/60.** — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Dtn.

J. PICEK

NOVO MESTO
ZELEZNINA IN SPECERIJA

Poljedelci pozor! Kakor vsako leto, imam tudi letos veliko izberov v kosah: gorenjske, koroške, turške peklenke, magnetne kose i. dr. — Fine brusne kamne. — Polnovredni trboveljski in dalmatinski cement, betonsko železo, štukatur in druge stavbne potrebščine. Težakovo olje, najfinejši Avenarius Carbolinej. Galica, cepilni gumi, žveplo, gumi cevi.

Najnižje dnevne cene.

Specialna mizarska in tapetniška delavnica po najmodernejši arhitekturi
Lancoš — Sitar, Ljubljana

Wolfova ulica 12, dvorišče

Na velesjemu paviljon „E“

Zaradi nesreče inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah. — Se vljudno priporoča

MARIJA ROGELJ
LJUBLJANA, So. Petra cesta 26

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena kreditna zadruga r. z. o. z.

v LJUBLJANI, KOLODVORSKA ULICA 35/L

Krajevno zastopstvo: MARIBOR, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znakah. Za odgovor prosimo znakmo. (Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.)

NOGAVICE, KRAVATE,
ROKAVICE, SRAJCE, ŽEPNE ROBCE,
damske torbice, toaletne potrebščine kupite najceneje in najboljše pri
JOSIP PETELINC
blizu Prešernovega spomenika ob vodi

Franc Jager
Izposodništvo
LJUBLJANA, Sv. Petra 2. 29

priloga svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroca, otomane, sima, složitve postelje, patentne divane i. t. d.

Najmodernejša oblika! Garantirana konstrukcija!

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBS
družba s o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Za splošno ključavničarstvo se priporoča

IVAN KRALJ
Ljubljana, Gregorčičeva 5.

Deske

III. za obijanje, kratke za mizarje, oblane za pode in letve raznih dimenzij prodaja po zelo nizki ceni

„Hirija“, d. o. z.,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 28—20, 25—95.

Malinovec

iz aromatičnih gorskih malin, vkuhan s čistim sladkorjem, prodaja: Stara lekarna »Pri orlu« v Celju. 61/L

PUCH
MOTORNA KOLESKA
250 in 500 cm³
na odplačilo v 18 mesečnih obrokih

samo pri generalnem zastopniku
ALOJZ USSAR
zaloga šivalnih strojev, koles in motorjev
Maribor, Trg Svobode št. 2
(prej Gosposka ulica 20).
Istotam se dobijo tudi nadomestilni deli za Puch - motorje.

RADIOBALZAMIKA
ZAMESLJIVO SREDSTVO
PROT. REVMAZMU.
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ BEOGRAD
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

Za velik rudnik laporja v Dunavski banovini se išče za takoj zdrav in energičen

rudarski nadzornik (Obersteiger)

Šolan v vseh rudarskih poslih, z uspešno prakso, popolnoma vajen obračunavanja dela v rudnikih ter poznavalec Zakona o zavarovanju delavcev in Rudarskega zakona. — Ponudbe s prepisi spričeval, označbo referenc, živatopisa ter zahtevo plače na upravo Slovenskega Naroda pod št. 1790. — Samo interesi izpod 50 let starosti pridejo v poštev.

Najmodernejši šivalni stroji

OGLEDITE SI ZALOGO PRI TVRDKI
Ludo. Baraža, Ljubljana
SELENBURGOVA ULICA 6. TELEFON 29-30

NOVO UREJENA trgovina

železnine, porcelana in steklenine

B. ŽILIC

Ljubljana, Dunajska c. 11, poleg „Figovec“

ima vedno v zalogi po nizkih cenah kompletno kuhinjo kakor: kuhinjsko posodo, emajlirano in aluminijasto; razen porcelan, kakor servise itd.; razno steklenino; razno posodo in steklenino za gostilne in restavracije, moderne stroje za kuhinje, vse gospodinjstve in gospodarske potrebščine, orodje za vse gospodar. in industrijske panoge, okovje za stavbe in pohištvo, pločevino, železino, nosilke, cement, kompletne kopalnice in straniščne naprave, železje in prvovrstne češke ploščice za štedilnike in kopalnice. 7134

NA DEBELO! ZAHTEVAJTE PONUDBE! NA DROBNO!

Lovske puške

floberte, browning pištole, pištole za strašenje psov, lovške in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar.
Ljubljana, Kongresni trg št. 9

Naše hrenovke, kranjske klobase

in sploh vsi mesni izdelki žanjejo splošno pohvalo. — Oglasite se na velesjemu v našem paviljonu na veseličnem prostoru. — Toči se tudi izborna »Unionska« pivo.

Se priporoča

Ivan Javornik

Ljubljana, Domobrnska cesta 7.

1000 Din plačam

ako Vaših kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd. ne odstranite v 3 dneh z

RADIO BALZAMOM

Na velesjemu paviljon H št. 306 (znotraj) je nad 100 zahvalnih pisem vsakemu na ogled. Po pošti pošiljam franco: 1 lonček za 10 Din (predplačilo) na povzetje 18 Din; dva 28, tri 38 Din. V inozemstvo več poštnine. R. COTIC, Ljubljana VII., Kamniška ulica 10a (Janševa). 7131

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik, BRUŠENA in NEBRUŠENA STEKLA; vseh vrst: zrcalna, specialna, ledenasta itd., MARMORNATO STEKLO v najlepših pastelnih barvah, PORTALNE SIPE za izložbe vseh vrst — priporoča

„KRISTAL“ D. D.

tovarna ogledal in brušenega stekla, edino čisto domače podjetje.

Centrala: MARIBOR, Koroška cesta 32, tel. int. 2132

Podružnica: LJUBLJANA VII, Medvedova cesta 38, telefon int. 3075.

Podružnica: SPLIT, Zrinjska ulica 6, telef. int. 368.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah same na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS koksarski, plavbarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/L

KLISARNA

Telefon št. 2485

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE CRTNE KLISEJE, ENOBARVNE IN VEČBARVNE AUTOTIPLJE, KOMBINIRANE KLISEJE ZA NAVADEN IN FINEJŠI PAPIR, KLISEJE PO PERORISIH, SLIKAH IN RISBAH, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE, REKLAMNE SLIKE, VINJETE

JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Delniška družba pivovarne
Union Ljubljana

PIVOVARNA in SLADARNA. — Podružna PIVOVARNA v Mariboru. — Tovarna za SPIRIT in KVAS. — LJUBLJANA, poštni predal 45. — Priporoča svoje izborne izdelke, in sicer SVETLO in ČRNO PIVO v sodih in steklenicah. — Pekovski KVAS. — Čisti refin. in denatur. SPIRIT

Telefon: LJUBLJANA 2310 in 2311 MARIBOR 2023
Brzojavi: Pivovarna »UNION«, Ljubljana Pivovarna »UNION«, Maribor